

T.C.

**ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDAKİ
ÖĞRENCİLERİN MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA YAZMA
GELİŞİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE
İNCELENMESİ**

HÜSEYİN CEVAHİR ÜNAL

BOLU 2018

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDAKİ
ÖĞRENCİLERİN MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA YAZMA
GELİŞİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE
İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan

Hüseyin Cevahir ÜNAL

Danışman

Dr. Öğretim Üyesi Yavuz DURAK

BOLU, MAYIS 2018

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

Hüseyin Cevahir Ünal'a ait Müzik Öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğrencilerin müziksel işitme okuma yazma gelişimlerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi adlı çalışma, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

Akademik Unvan ve Adı Soyadı

Üye (Tez Danışmanı) :	Dr. Öğretim Üyesi Yavuz Durak	İmza
Üye	:Doç. Dr. Erdal Tuğcular	İmza
Üye	: Dr. Öğretim Üyesi İsmail SÖZEN	İmza

Eğitim Bilimleri Enstitüsünün Onayı**Prof. Dr. Türkan ARGON****Enstitü Müdürü**

ETİK UYGUNLUK BEYANI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Öğrencilerin Müziksel İşitme Okuma Yazma gelişimlerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi” başlıklı çalışmamın yazılmasında, bilimsel ve etik kurallara uyulduğunu, başvuru kaynaklardan yapılan alıntılarının adlarının bilimsel kurallara uygun olarak metin içinde dipnotlarda ve kaynaklarda gösterildiğini, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin tamamının ya da bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitede bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Hüseyin Cevahir Ünal

.../.../2018

ÖN SÖZ

Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlanan bu çalışma, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2016-2017 öğretim yılı Müzik Eğitimi A.B.D son sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

Müziksel İşitme Okuma Yazma dersi, müzik eğitimi veren kurumlardaki en temel derslerden biridir. Hem duyuşsal hem devinişsel davranışlar sergilenmesini gerektirmesi sebebiyle, yazılı bir müzik parçasını sesleri ve süreleri ile okuyabilme ve çalınan bir müzik parçasını tüm öğeleri ile yazabilmenin, öğrencinin gelişiminin en belirgin göstergeleri olduğu değerlendirilmektedir.

Müziksel işitme okuma yazma gelişiminin öneminden hareketle, bu gelişimi etkileyen değişkenleri ortaya çıkarmak, ortaya çıkan sonuçlar üzerinden bir yargıya varma ihtiyacı olduğu düşünülmektedir.

Hazırlanan çalışmanın, Müziksel gelişimin en önemli göstergesi olan Müziksel işitme okuma yazma gelişimini etkileyen faktörlerin ortaya çıkmasını sağlaması müzik eğitimi açısından önem arz etmektedir.

Hüseyin Cevahir Ünal

TEŞEKKÜR

Çalışmanın en başından itibaren sabrı, öğretici ve yönlendirici tavrı ve katkılarıyla yardımın esirgemeyen, çalışmanın her aşamasını titizlikle takip eden ve beni cesaretlendiren danışman hocam Dr. Öğretim Üyesi Yavuz Durak’a, tez yazım aşamasında değerli teşviklerini ve yönlendirmelerini esirgemeyen sayın hocam Dr. Öğretim Üyesi İsmail Sözen’e teşekkürlerimi sunarım. Yüksek lisans ders aşamasında, bu çalışmayı yapabilmemi sağlayan bilgileri bana kazandıran, Araştırma teknikleri dersini aldığım hocam Prof. Dr. Serkan Ece’ye teşekkür ederim.

Hüseyin Cevahir Ünal

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI.....	i
ETİK UYGUNLUK BEYANI.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar DİZİNİ.....	viii
GRAFİKLER DİZİNİ	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi
ÖZET.....	xii
ABSTRACT.....	xiii

I.BÖLÜM

1.Giriş.....	1
1.1.Problem Durumu.....	1
1.2.Araştırmanın Amacı.....	4
1.3.Problem Cümlesi.....	4
1.4.Alt Problemler.....	4
1.5.Araştırmanın Önemi.....	5
1.6.Sayıtlılar.....	5
1.7.Sınırlılıklar.....	6

II. BÖLÜM

2.Kuramsal Bilgiler	
2.1.Müzik.....	7
2.2.Müzik Eğitimi.....	8
2.2.1.Mesleki Müzik Eğitimi.....	8
2.3.Başarı.....	9
2.4.Yetenek.....	9
2.5.Müzik Yeteneği.....	11
2.6.Müzik Yetenek Testi.....	12

2.6.1.Literatürde bulunan Müzik yetenek testleri.....	13
2.6.1.1.Seashore.....	13
2.6.1.2.Wing.....	13
2.6.1.3.Bentley.....	14
2.6.1.4.Gordon MAP.....	14
2.6.1.5.Gordon PMMA.....	15
2.6.1.6.Gordon IMMA.....	16
2.6.2.Türkiye’de müzik yetenek testleri.....	17
2.7.Müziksel işitme.....	17
2.8.Müziksel Okuma.....	19
2.9.Müziksel Yazma.....	19
2.10.Müziksel İşitme okuma Yazma.....	20

III.BÖLÜM

3. Yöntem.....	21
3.1 Araştırma Modeli.....	21
3.2.Evren.....	22
3.3.Örneklem.....	22
3.4.Verilerin Toplanması.....	22
3.5. Araştırmada Kullanılan Yöntemlere İlişkin Detay Bilgiler.....	23
3.5.1 Karışık Ölçümler Varyans Analizi (Mixed Two-Ways).....	23
3.5.2 Bağımsız Örneklem t-Testi (Independent Samples t-Test).....	23
3.5.3 Basit Doğrusal Regresyon Analizi.....	23
3.5.4 Pearson Korelasyon Analiz.....	24
3.5.5 Ki Kare.....	24

IV.BÖLÜM

4. Bulgular ve Yorum.....	25
4.1 Öğrencilerin gelişimleri bakımından cinsiyete göre farklılık var mıdır?.....	25

4.2.Öğrencilerin gelişimleri bakımından derse ilgi duyan ve duymayanlar arasında farklılık var mıdır?.....	27
4.3.Öğrencilerin gelişimleri bakımından ders içeriklerini yeterli bulanlar ve bulmayanlar arasında farklılık var mıdır?.....	29
4.4.Öğrencilerin gelişimleri bakımından daha önce MİOY dersinde başarısız olanlar ile olmayanlar arasında farklılık var mıdır?.....	31
4.5.MİOY dersinden alınan notlar açısından cinsiyete göre farklılık var mıdır?..	33
4.6.MİOY dersinden alınan notlar açısından derse ilgi duyan ve duymayanlar arasında farklılık var mıdır?.....	35
4.7.MİOY dersinden alınan notlar açısından ders içeriklerini yeterli bulanlar ve bulmayanlar arasında farklılık var mıdır?.....	36
4.8.Öğrencilerin son sınav puanları ile MİOY dersinden almış oldukları not arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?.....	37
4.9.Öğrencilerin MİOY dersinden almış oldukları notların son sınav notları üzerine belirleyici bir etkisi var mıdır? MİOY dersi notları son sınav notlarını tahmin etmek amacıyla kullanılabilir mi?.....	38

V.BÖLÜM

5. Sonuç Ve Öneriler.....	39
5.2.Tartışma.....	40
5.3.Öneriler.....	41
5.4 Araştırma Önerileri.....	42
KAYNAKÇA.....	44
EKLER.....	47
Görüşme Formu.....	48
Uygulama Sınavı.....	51
Veri Tablosu.....	52
İzin Yazıları.....	53
Öz geçmiş	55

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 3.1. Araştırma modelinin görüntüsü.....	21
Tablo 3.2. Deneysel desenin uygulamadaki yansıması.....	22
Tablo 4.1. Cinsiyete bağlı öntest-sontest puan değişimi.....	25
Tablo 4.2. MİOY dersine ilgi duyma durumuna göre Ön test Son test puan değişimi...27	
Tablo 4.3. MİOY ders içeriğini yeterli bulup bulmama durumuna göre Ön test Son test puan değişimi.....	29
Tablo 4.4. MİOY dersi başarısızlık durumuna göre Ön test Son test puan değişimi... 31	
Tablo 4.5. MİOY dersinden alınan notlar bakımından cinsiyete göre farklılık tablosu.33	
Tablo 4.6. MİOY dersine ilgi duyma durumu.....	35
Tablo 4.7. MİOY ders içeriklerini yeterli buluyor musunuz?.....	36

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 4.1. Cinsiyete bağlı öntest-sontest puan değişimi.....	26
Grafik 4.2. Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı.....	26
Grafik 4.3. MİÖY dersine ilgi duyma durumuna göre Öntest Sontest puan değişimi..	28
Grafik 4.4. MİÖY dersine ilgi duyduğunuzu düşünüyor musunuz?.....	28
Grafik 4.5. MİÖY ders içeriğini yeterli bulup bulmama durumuna göre Öntest Sontest puan değişimi... ..	30
Grafik 4.6. MİÖY Ders içeriğinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	30
Grafik 4.7. MİÖY dersi başarısızlık durumuna göre Öntest Sontest puan değişimi....	32
Grafik 4.8. Herhangi bir dönemde MİÖY dersinden başarısız oldunuz mu?.....	32
Grafik 4.9. Transkript notları.....	33
Grafik 4.10. Transkript notu 2.....	34
Grafik 4.11. Öğrencilerin cinsiyet dağılımı.....	34
Grafik 4.12. MİÖY dersine ilgi duyma durumu.....	35
Grafik 4.13 MİÖY ders içeriklerini yeterli buluyor musunuz?.....	36
Grafik 4.14. Öğrencilerin son sınav puanlar ile MİÖY dersinden almış oldukları not arasındaki ilişki.....	37
Grafik 4.15. MİÖY dersinden alınan notların son sınav notları üzerindeki etkisi.....	38

KISALTMALAR LİSTESİ

MİOY : Müziksel İşitme Okuma Yazma

AGSL : Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

AİBÜ : Abant İzzet Baysal Üniversitesi

TDK : Türk Dil Kurumu



ÖZET

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDAKİ ÖĞRENCİLERİN MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA YAZMA GELİŞİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

ÜNAL, Hüseyin Cevahir
Yüksek Lisans Tezi
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Yavuz DURAK
Mayıs 2018 , xiii + 56 Sayfa

Bilindiği gibi lisans düzeyinde müzik eğitimi; eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği ana bilim dalları, konservatuarlar ve güzel sanatlar fakültelerinin müzik ve sahne sanatları bölümleri tarafından verilmektedir. Bu okulların eğitim öğretim programlarında enstrüman eğitimi, müzik teorisi eğitimi ve ses eğitimi yer alır. Gerek sanatçı, gerek öğretmen veya müzik araştırmacısı yetiştiren kurumlar bu eğitimleri mutlaka programlarına alırlar.

Eğitim -öğretim sürecinde bilişsel, duyuşsal ve devinişsel faaliyetleri bünyesinde çok yoğun olarak barındırdığı için Müziksel İşitme Okuma Yazma dersinin, müzik eğitiminin en temel derslerinden biri olduğu bir gerçektir. Bu sebeple Müziksel işitme okuma yazma başarısındaki gelişim, öğrencinin müziksel gelişimine ışık tutan en büyük gösterge olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı; Müzik Öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğrencilerin Müziksel İşitme Okuma Yazma gelişimlerinin, çeşitli değişkenlere göre incelenmesi ve bu gelişime etki eden faktörlerin ortaya çıkarılmasıdır. Çalışmada, giriş özel yetenek sınavı ve mezun olma aşamasında, bu çalışma bünyesinde uygulanan sınav arasındaki gelişim, müziksel gelişim olarak adlandırılmış ve bu gelişimi etkileyebilecek değişkenler, analizlerle ortaya konulmuştur. Bu çalışma, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2016-2017 öğretim yılı Müzik Eğitimi A.B.D son sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Müziksel İşitme Okuma Yazma, Özel Yetenek Sınavı

ABSTRACT

EXAMINATION OF MUSICAL HEARING READING AND WRITING DEVELOPMENTS OF STUDENTS ACCORDING TO VARIOUS VARIABLES IN MUSIC TEACHER TRAINING INSTITUTIONS

ÜNAL, Hüseyin Cevahir
Master's Thesis
Department of Fine Arts Education
Department of Music Education
Consultant: Dr. Instructor Yavuz DURAK
June 2018, xiii+56 pages

As it is known, music education at undergraduate level is given by education faculties' department of music teaching and music and Performing Arts departments of conservatories and Fine Arts faculties. These schools have instrument education, music theory education and voice education programs. Institutions that train artists, teachers or music researchers will absolutely take these trainings into their programs.

It is a fact that musical hearing literacy is one of the most basic lessons of music education since it is very intensive in cognitive, affective and psychomotor activities during the education process. For this reason, the development of musical hearing, reading and writing is thought to be the biggest indicator of the student's musical development. The aim of this study is to examine the musical hearing, reading and writing development of students in the institutions that train music teachers according to various variables and to determine the factors affecting this development. In this study, entrance special talent exam and in the process of graduation, the development of the exam applied within this study was named as musical development and the variables that could affect this development were presented with analyses. This study was limited to the senior students from the department of Music Education of Abant İzzet Baysal University-Faculty of Education in 2016/2017 academic year.

Keywords: Music Education, Musical Hearing, Reading and Writing, Special Talent Exam

I.BÖLÜM

1.Giriş

Bu bölümde, araştırmaya ilişkin problem durumu, araştırmanın önemi, problem cümlesi, alt problemler, sayıltılar, sınırlılıklar yer almaktadır.

1.1.Problem Durumu

Bilindiği gibi lisans düzeyinde müzik eğitimi; eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği ana bilim dalları, konservatuvarlar ve güzel sanatlar fakültelerinin müzik ve sahne sanatları bölümleri tarafından verilmektedir. Bu okulların eğitim öğretim programlarında enstrüman eğitimi, müzik teorisi eğitimi ve ses eğitimi yer alır. Gerek sanatçı, gerek öğretmen veya müzik araştırmacısı yetiştiren kurumlar müzik eğitiminin bu boyutlarını mutlaka programlarına alırlar.

Müzik teorisi, müziğin kuramsal ve uygulamalı tüm alanlarına uzanır, tüm kollarına ve dallarına göndermelerde bulunur. Müzik teorisinin gerekliliği, müziğin yapısından ve insan-müzik ilişkisinin doğasından kaynaklanır. Yapı itibarıyla müzik, bir insan kurgusudur ve bu kurgu yine bir insan kılıfıyla gerçeklik kazanır. İnsan temelinde oluşan müziğin kurgu yönü teorik yanını, kılıfı yönü uygulamalı yanını vurgular. Bu durum, müzik teorisinin, müziğin varoluş temelinde bile ne denli gerekli olduğuna işaret eder (Uçan, 1996, s.165).

“ ‘Müziksel Davranış Mühendisliği’ olarak kabul edilen Müzik Öğretmenliği Programına ilişkin birçok müziksel temel davranışın kazandırılması sorumluluğu Müziksel İşitme Okuma öğretimine verilmiştir. Bu durum yalnızca Müzik Öğretmenliği Programında değil, Güzel Sanatlar Liseleri, Konservatuvarlar hatta Askeri Müzik Okulu programları için de böyledir (Özgür ve Aydoğan, 2005).”

Müzik Eğitim Kurumlarının en temel dersi kabul edilen Müziksel İşitme Okuma Yazma dersinin, Eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümlerine bağlı müzik

eğitimi anabilim dalları (MEABD) programında Müziksel İşitme Okuma Yazma I dersinin içeriği şöyle belirtilmiştir:

“ Sesin fiziksel özelliklerine ilişkin temel bilgiler, müzik dilinin öğeleri (ritim, ezgi, hız, gürlük, ölçü, dizi, tonalite, biçim, tür, örgü, doku, anlatım–yorum- stil) yatay ve dikey aralıklar, ikişerli ölçülerde bir bemollü ve bir diyezli tonlarda birlik, ikilik, dörtlük, sekizlik, onaltılık sürelerde tek sesli ve düzeye uygun iki sesli ezgi okuma, yazma ve yaratma.”

“Dersin kapsamında yer alan müziksel öğeleri tanıma, nota adlarını ayırt etme, nota yazımı, hız ve gürlük terimlerini tanıma, tonalite bilgisi, biçim bilgisi gibi konular bilişsel davranışlar sergilemeyi gerektirir. Seslerin tanınması, ayırt edilmesi, aralıklarının ve ilişkilerinin algılanması ve çözümlenmesi gibi konular duyuşsal davranışlara yönelik öğrenme alanlarının kapsamındadır. Yazılı bir müzik parçasını sesleri ve süreleri ile okuyabilme, çalınan bir müzik parçasını tüm öğeleri ile yazabilme gibi davranışlar hem duyuşsal hem de devinişsel davranışlar sergilenmesini gerektirmektedir. (BELGE, 2017).“

Hem duyuşsal hem devinişsel davranışlar sergilenmesini gerektirmesi sebebiyle, yazılı bir müzik parçasını sesleri ve süreleri ile okuyabilme(SOLFEG) ve çalınan bir müzik parçasını tüm öğeleri ile yazabilme(Dikte) nin, müziksel işitme okuma yazma dersinin, öğrencinin gelişimine olan etkisinin en belirgin göstergeleri olduğu düşünülmektedir.

Mesleki müzik eğitimi alan bireylere temel bilgi ve becerilerin kazandırılmasının yanında diğer alan derslerine de sağladığı katkılara yönelik olarak MİOY dersinin önemi aşağıdaki cümlelerle ifade edilmiştir:

Genel olarak ele alındığında müzik eğitimi alanının, müziksel işitme, çalma ve söyleme ile müzik bilgisi ve kültürü alanlarından oluştuğu söylenebilir. Müziksel işitme ve okuma becerileri, müzikle uğraşan her birey için gerekli olan bir alandır. Bu derslerde yapılan çalışmalar, sesler arasındaki farkları algılamaktan, ezgisel algıyı geliştirmeye, müzikle ilgili çeşitli kuramsal bilgilerden işitsel belleği geliştirmeye kadar pek çok bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu yönüyle özellikle mesleki müzik eğitimi

açısından müziksel işitme, okuma ve yazma bir temel alan niteliğini taşımaktadır ve ders içeriğindeki bilgiler müziğin diğer alanlarının hazır bulunuşluğunu arttırıcı bir öneme sahiptir (Yıldız, 2013, s. 1).

Örneğin Müziksel İşitme Okuma Yazma dersinde fa majör tonunda bir tam kadansın uygulamalı olarak öğrenilmesi “Piyano” dersinde re majör bir tam kadansın nasıl çalınacağına daha kolay öğrenilmesini sağlayabilir. MİOY dersinde okunan bir solfejın basit bir şekilde armoni çözümlemesinin yapılması “Armoni” dersinde öğrenilmiş olan akor bağlantılarının daha hızlı ve pratik bir şekilde uygulanmasına yardımcı olabilir. MİOY dersinde yazılmış olan bir çift sesli diktenin sınıf içerisinde iki gruba bölünerek okunması “Koro” dersine az da olsa bir katkı sağlayabilir.

Aynı şekilde MİOY dersinde bir Geleneksel Türk Müziği eserinin solfejının yapılması ve esere ait makam, ayak, usul gibi özelliklerin öğrenilmesi “Geleneksel Türk Halk Müziği” ve Geleneksel Türk Sanat Müziği” derslerinde öğrenilecek olan bilgiler için bir altyapı oluşturabilir. Bu etkileşimlere başka bir açıdan yaklaşırsa bu alan derslerinde öğrenilmiş olan bilgi ve becerilerin daha sonra MİOY dersi ile pekiştirilebileceği ya da MİOY dersinde öğrenilecek olan bilgiler için bir zemin oluşturabileceği düşünülebilir. (Hasar,2016).

Bu açıklamalar doğrultusunda MİOY eğitiminin ses ve ses grupları ile ritmik, melodik ve armonik yapıların algılanmasını; bu yapıların müziksel işaretlere dönüştürülmesini; müziksel hafızanın gelişimini, nota okuma ve yaratıcılık çalışmalarını kapsaması MİOY dersinin müzik eğitimi alanının temel dersi olduğunu tüm gerçekliği ile gözler önüne sermektedir (Bozkaya,2000).

Bu durumdan hareketle, öğrencilerin müziksel işitme okuma yazma gelişiminin çeşitli değişkenler açısından incelenmesine yönelik bir araştırma yapılması gerekli görülmüştür.

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğrencilerin Müziksel İşitme Okuma Yazma gelişimlerinde, çeşitli değişkenlere göre farklılık olup olmadığının ortaya çıkartılması amaçlanmaktadır.

1.3.Problem Cümlesi

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğrencilerin müziksel işitme okuma yazma gelişimlerini etkileyen değişkenler nelerdir?

Bu problemin çözümü için aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır.

1.4.Alt Problemler

1. Öğrencilerin gelişimleri bakımından cinsiyete göre farklılık var mıdır?
2. Öğrencilerin gelişimleri bakımından derse ilgi duyan ve duymayanlar arasında farklılık var mıdır?
3. Öğrencilerin gelişimleri bakımından ders içeriklerini yeterli bulanlar ve bulmayanlar arasında farklılık var mıdır?
4. Öğrencilerin gelişimleri bakımından daha önce Müziksel İşitme Okuma Yazma dersinde başarısız olanlar ile olmayanlar arasında farklılık var mıdır?
5. Müziksel işitme okuma yazma dersinden alınan notlar açısından cinsiyete göre farklılık var mıdır?
6. Müziksel işitme okuma yazma dersinden alınan notlar açısından derse ilgi duyanlar ve duymayanlar arasında farklılık var mıdır?

7. Müziksel işitme okuma yazma dersinden alınan notlar açısından ders içeriklerini yeterli bulanlar ve bulmayanlar arasında farklılık var mıdır?

8. Öğrencilerin son sınav puanları ile Müziksel işitme okuma yazma dersinden almış oldukları not arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

9. Öğrencilerin Müziksel İşitme Okuma Yazma dersinden almış oldukları notların son sınav notları üzerine belirleyici bir etkisi var mıdır? Müziksel İşitme Okuma Yazma dersi notları son sınav notlarını tahmin etmek amacıyla kullanılabilir mi?

1.5.Araştırmanın Önemi

Bu çalışmadaki yanıt aranan sorular bağlamında eğitimcilerin, müzik eğitim kurumlarındaki öğrencilerin Müziksel İşitme Okuma Yazma gelişimlerini, dolayısıyla Müziksel İşitme Okuma Yazma derslerinin içeriğini ve yeterliliğini sorgulayabilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın, Müziksel İşitme Okuma Yazma Dersinin içeriği, haftalık ders saati ve uygulanış şekli yönünden daha etkin ve verimli hale getirilmesi için çalışmalar yapılabilmesine olanak tanınması, ayrıca bu araştırmanın, ders içerikleri yönünden yapılacak olan program geliştirme çalışmalarına destek olması açısından da önemli olduğuna inanılmaktadır.

1.6.Sayıtlar

Bu çalışmada öğrencilerin,

- Anket sorularına gerçekçi ve içten cevaplar verdiği
- Sontest aşamasında uygulanan sınava ciddiyetle ve samimi bir şekilde yaklaşmış olduğu.
- Müziksel işitme okuma yazma dersinden almış oldukları puanların, dikte ve deşifre başarılarını doğru olarak yansıttığı

- Özel yetenek sınavından aldıkları puanların dikte ve deşifre başarılarını doğru olarak yansıttığı

Sayıtlarından yola çıkarak hareket edilmiştir.

1.7.Sınırlılıklar

Bu çalışma, AİBÜ Eğitim Fakültesi 2016-2017 öğretim yılı Müzik Eğitimi A.B.D son sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.



II.BÖLÜM

2.Kuramsal Bilgiler

Araştırmanın bu bölümünü, müzik, müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi, başarı, yetenek, müzik yeteneği, yetenek testi, müziksel işitme okuma yazma konuları oluşturmaktadır.

2.1. Müzik

Müzik Nedir? Bir vakit geçirme aracı mıdır? Bir ihtiyaç mıdır? Bir zorunluluk mudur? Kendini ifade etme biçimi midir?

Müzik, kavram yönünden birçok şekilde tanımlanabilir. “Müzik, doğanın sunduğu ses malzemesini seçmek, onlara düzen vermek ve elde edilen ‘müzik sesleri’ ile bileşimler yaratmak üzere, insanın hayatla bağlantılı olarak tasarımı yaptığı zihnî (bilişsel), harekî (devinişsel) ve hissî üretimdir” der Say (2002:357).

Uçan (2005:10) ise, “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyişini anlatan bir bütündür” şeklinde açıklar.

Netll (2000:468), medeniyet tarihinde, müziğin evrensel kullanım alanlarını dört başlık altında açıklamıştır (akt. Radocy ve Boyle, 2003:32):

- Bilinen bütün toplumlarda ritüellerde (dini ayinler) kullanılmıştır.
- Bireysel ya da toplu ortamlardaki yaşam tarzında köklü bir değişiklik meydana getirmek için kullanılmıştır.
- Yaşanmış bir olaya işaret etmek, anlatmak için kullanılmıştır.
- Bütün dans türlerinin müzik eşliğine gereksinim duymamasına rağmen ya da başka bir anlatımla bütün müziklerin dans türlerine gereksinim

- duymamasına rağmen, hemen hemen bütün medeniyetlerde müzik, dans eşliği olarak kullanılmıştır.

2.2.Müzik Eğitimi

Ertürk (1998), tarafından yapılan “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci” şeklindeki tanımlama, eğitim kavramının en yaygın olan tanımıdır. Bu yaklaşımdan yola çıkarak, müzik eğitimi, bireyin müziksel davranışlarında değişiklikler oluşturma süreci olarak tanımlanabilir. Uçan(2005) ise müzik eğitimi, “bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma ya da bireyin sanatsal davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma süreci” olarak tanımlamıştır

Müzik eğitiminin çeşitli türleri vardır. Bu sınıflandırma, nitelikten çok amaçlar bakımından önem taşımaktadır. Bu türler; genel müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve mesleki (profesyonel) müzik eğitimi olmak üzere üç ana başlıkta incelenmektedir (Uçan, 2005:30).

2.2.1 Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitiminde temel amaç, müzik öğretmeni, besteci-icracı, müzikolog vb. meslek gruplarına yönelik nitelikli müzik insanları yetiştirmektir. Mesleki müzik eğitimi, “müzik alanına yönelik bir mesleği seçen ve ileriki yaşamında seçtiği müzik alanının gerektirdiği müziksel davranışları gösterebilme yeteneği olan kişilere verilen eğitim türü” olarak açıklayan Uçan (2005:32,46-50); bu müzik eğitimi türünü 9 başlık altında incelemiştir:

- Müzik Öğretmenliği Eğitimi
- Bestecilik ve Seslendiricilik Eğitimi
- Müzikbilimcilik (Müzik Araştırmacılığı) Eğitimi

- Çalgı Yapımcılık/Onarımcılık Eğitimi
- Askeri Müzik/Bandoculuk Eğitimi
- İlkokul ve Anaokulu Öğretmeni Yetiştirmede Müzik Eğitimi
- Din Adamı Yetiştirmede Müzik Eğitimi
- Yurtdışına Öğrenime Göndererek Mesleki Müzik Eğitimi
- Mesleki Müzik Eğitiminde Yabancı Uzmanlardan Yararlanma

Mesleki müzik eğitimi kapsamında yer alan müzik öğretmenliği eğitiminde temel amaç, ilköğretim ve ortaöğretim kademelerinde görev yapacak nitelikli öğretmenler yetiştirmektir. Bu amaçla Türkiye’de verilen müzik öğretmenliği eğitiminin tarihçesi, Cumhuriyet döneminin ilk yıllarına kadar gitmektedir. 1924 yılında kurulan Musiki Muallim Mektebi bir başlangıç niteliğindedir. Bu kurumlarda “1925’te ilk yılı hazırlık olmak üzere ilkokul üzerine dört yıllık eğitim verilmektedir (Yayla, 2003:1, akt. Eskioğlu, 2007:38).

2.3 Başarı

Türk Dil Kurumu Bilim ve Sanat Terimleri Sözlüğünde başarı; “Kişinin yetenek ve yetiştirmeye bağlı olarak gösterdiği ansal ya da eylemsel etkinliklerinin olumlu ürünü.” Olarak tanımlanır. (TDK2018)

Senechal’e göre başarı; “zenginlik, erdem, mükemmellik, bilgelik, kişisel memnuniyet ve bunların herhangi bir kombinasyonu” anlamına gelmektedir (Senechal, 2012, s. 4).

2.4 Yetenek

Türk Dil Kurumu Bilim ve Sanat Terimleri Sözlüğünde yetenek;

- Herhangi bir şeyi öğrenmek, bir işi yapmak ve tamamlamak ya da bir duruma başarıyla uymak konusunda organizmada bulunan ve doğuştan

gelen güç. 2. Kişinin kalıtsal olarak öğrenmesini çerçeveleyen sınır. 3. Dışarıdan gelen bir etkiyi alabilme gücü.

- Ehliyet;
- Öğrenilmeden kazanılan ve kişinin ansal yeterlik ya da edim ve eylem konularında iş başarma gücü.
- Öğrenme olmaksızın kişinin anlık ve devim alanlarındaki doğal iş başarma gücü.

Olarak dört farklı şekilde tanımlanır. (TDK, 2018)

Boyatzis ve Kolb, yeteneği kişinin çevre ile kendi arasına entegre edilmiş bir işlem olarak tanımlar. Yetenekli gösteriler, kişi yeteneği ile çevre gereksinimi arasında uyum ya da sinerji olduğunda meydana gelir. İnsanların kendi çevrelerinde, uygun yetenek ile zorluklarla karşılaşması mümkün olduğunda; kendilerini iyi, üstün ve özyeterli hissederler (Kutzhanova, 2007, s. 45).

Lehman'a göre yetenek (aptitude); Başarıya ulaşma kapasitesi ya da potansiyelidir (Lehman, 1968, s. 8; akt. Tarman, 2006, s. 24).

Bloom'a (1995) göre yetenek; gizilgüç ve potansiyel gibi anlamları da olan bir sözcüktür. Belli bir toplumun yaşamındaki herhangi belli bir alanda müzik, sanat, edebiyat, fen bilimleri, matematik, insan ilişkileri, atletizm gibi birçok alanlarla ilgili çeşitli yatkınlık ya da özel yetenek örnekleri görülür. Şimdiye kadar bu tür yatkınlıkların kalıtım ile çevrenin karmaşık bir etkileşimi sonunda oluştuğuna inanılmaktaydı. Böyle bir inanç, özel yeteneklerin varlığını gösteren kanıtlar ve bir de her özel yetenek ya da özel yetenek örüntüsünde gözlenmekte olan büyük değişkenlik, okulları etkilemiştir. Bunlar okulların başlıca sorumluluğunu, testler ve diğer ölçme işlemlerinin de sağladığı yardımlarla özel yeteneklerin belirlenmesi, özel yeteneklerin eldeki bütün olanaklarla geliştirilmesi ve bu yeteneklere sahip kişilerin yeteneklerine uygun gelen mesleklere ve uzmanlık öğrenimi programlarına yönlendirilmesi haline getirmiştir (Bloom, 1995, s. 15-53-250-251-252; akt. Tarman, 2006, s. 27-28).

2.5 Müzik Yeteneği

(Tarman, 2006, s. 28).’a göre müzik yeteneği; müziksel işitme-ayırmsama, müziksel okuma yazma ve müziksel söyleme-çalma becerilerinden bir ya da birkaçına ilişkin devinişsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlar bütünüdür

Uçan’a göre müzik yeteneği; üzerinde yeterince birleşilebilen temel ölçütleri içeren bir yaklaşıma göre, müzikalite, müziğin kendi öz etkilerini yaşama ve müziksel anlatımları fiziksel ve estetik yapı değerleri yönünden algılayıp değerlendirme ihtiyacı, bu ihtiyacı giderme gücü ve bu gücü kullanma yeteneğidir (Uçan, 2005, s. 17).

Radocy ve Boyle müzik yeteneğini; “formal müzik eğitimi olmaksızın gelişebilecek yaşantı ürünü müziksel beceriler” şeklinde tanımlarlar (Radocy-Boyle, 1987; akt. Tarman, 2006, s. 24).

Uçan’a göre müzik yeteneği, kendi içinde üç ana türe ayrılır (Uçan, 2005, s. 18):

- Algılayıcı müziksel yetenek, daha çok müziksever veya müzikdinler tiplerde kendini belli eder. Algılayıcı müziksel yeteneği ağır basanlar, daha çok müzik etkinliklerini izlemekten, müzik dinlemekten hoşlanırlar. Bu tipler, dıştan bakıldığında müzikle ilişkilerinde genellikle “edilgin” görünümündedirler, içten bakıldığında ise oldukça “etkin” bir görünüm ortaya koyabilirler.
- Seslendirici/yorumlayıcı müziksel yetenek, daha çok seslendirici, yorumcu ve eleştirici tiplerde kendini belli eder. Seslendirici/yorumlayıcı müziksel yeteneği ağır basanlar, müzik dinlemekle birlikte müzik yapmayı, yani yazılmış eserleri söyleyerek, çalarak ya da müzik topluluklarını yöneterek seslendirip yorumlamayı ya da bunları eleştirmeyi daha çok tercih ederler.
- Yaratıcı müziksel yetenek, daha çok besteci ve doğaççı tiplerde kendini belli eder. Yaratıcı müzik yeteneği ağır basanlar, müzik dinlemekten ve müzik yapmaktan çok, müzik yaratmayı tercih ederler.

Özel yetenek olarak gördüğümüz birçok niteliğin ya da güçlerin yüksek bir düzeye erişebilmesi için uzun süreli bir gelişmeye gerek vardır. Bazı yetenekler, sonradan uzun süreyle öğrenim ve yüreklendirmeye de desteklenmesi gereken çok erken bir gelişmeyi gerektirir. Başka bir deyişle gerekli derecede güdülenmiş (ya da güdülenebilir) ve kendi ihtiyaçlarıyla gelişim düzeyine duyarlı bir öğrenim sağlamış olan hemen hemen herkes belli yetenekleri kazanabilir. Ancak bunun yanı sıra yüksek düzeyde bir müzik becerisi, uzun bir zamana yayılmış olan planlı ve programlı bir eğitimin kendisini izleyeceği bir erken özendirme ve öğrenme fırsatı gerektirebilir (Tarman, 2006, s. 28).

2.6 Müzik Yetenek Testi

Tarman'a göre bireylerin müziksel işitme-ayırmsama, müziksel okuma-yazma ve müziksel söyleme-çalma davranışlarının düzeyini saptamak amacıyla kullanılan ölçme aracına müzik yetenek testi denir (Tarman, 2006, s. 91).

Müziksel yeteneğin farklı boyutlarını ölçen müziksel yetenek testleri, ses aralıklarını ayırt etme, tonal bellek, ritmik bellek, akor analizi ve müziksel duyarlılık gibi özel becerilere odaklanarak öğrencinin müzikteki başarı potansiyelini ölçmeyi ifade eder” (Richardson, 1990, s. 2; akt. Yağcı, 2009, s. 15-16).

Bireyin, yetiştirilirken en çok başarılı olduğu ve olabileceği alana yönltilmesi o konuda bilgi ile donatılması gerekmektedir. Bunun için de özel yetenek testlerine başvurulur (Ünlü, 2001, s.180; akt. Yağcı, 2009, s.14).

Mesleki müzik öğretim kurumlarında öğrenim görececek olan öğrencilerin seçilebilmesi için, hazır bulunuşluk düzeyinin ya da giriş davranışlarının / yeteneklerinin ölçülmesi, belirlenmesi gerekmektedir. İşte bu noktada “müzik yetenek testleri” bir ölçme aracı olarak büyük önem kazanmaktadır (Tarman, 2006, s. 89).

Müzik yeteneğini ölçebilmek için birçok müziksel yetenek testi geliştirilmiştir.

Müziksel yetenek testleri, öğrenci rehberleri için müzik derslerinde olası başarının bazı kanıtlarını verir ve bir temel sağlar. Testler, ses ve çalgı eğitimi verilen sınıflarda öğrencilerin yönlendirilmesinde yararlıdır. Müzik yeteneği ortalamanın üzerinde olan öğrenciler saptanabilir ve mümkün olan müziksel kariyer önerilebilir. Müziksel yetenek testleri, öğrencilerin gruplanması için bir temel oluştururken bazı testler önceden gösterme ve teşhis etme değerlerine sahiptir. Müziksel yetenek ölçümleri, kuramsal bilgi testleri ile çalgı performansı ve şarkı söyleme gibi kuramsal olmayan testleri içerir. Kuramsal bilgi testleri, öğretim programını temel alır. Yeterli miktarda müziksel beğeni ölçüm testleri bulunmasına rağmen, bu testler okullarda kullanılmaz. Müziksel beğeniyi ölçen çeşitli testler tasarlanmıştır ama beğeni testlerinin genel zayıflığı, saf beğeniden çok müziksel bilgiyi ölçme eğiliminde olmasıdır (Horner, 1965, s.183).

2.6.1 Literatürde bulunan Müzik Yetenek Testleri

2.6.1.1 Seashore

Literatürde en çok bilinen basılı standart müzik yetenek testi, “Seashore Müziksel Yetenek Testi (Seashore Measures of Musical Talent)” dir. (Seashore ve Diğerleri,1960). Seashore testi standart müzik testlerinin en eskisidir ve ilk olarak 1919’da yayınlanmış, yoğun bir şekilde incelenmiş ve kullanılmıştır. Amerikalı öncü bir müzik psikoloğunun temel çalışmasıdır ve geçerliği, kullanıcının felsefesine bağlıdır. Set bugün 6 bölüm içermektedir ve bunlar; ses, gürlük, ritim, süre, tını ve tonal hafızadır. Orijinal 1919 versiyonunda yer almayan ritim bölümü 1925’de eklenmiştir. Orijinal versiyonda yer alan uyumluluk testi, 1939’da yapılan kapsamlı bir revizyon çalışmasında kaldırılmıştır. Her bölümde temel görev işitsel ayırtmadır (Tarman, 2006, s. 91-92-93-94).

2.6.1.2 Wing

Standart Müziksel Zeka Testi (Standart Test of Musical Intelligence) (Wing,1961) Seashore Seti ile koyu bir zıtlık içindedir. Tanınan bir müzik psikoloğu olan İngiliz Wing, eski bir faktör analizi çalışmasında (1941), müziksel öğrenmenin her alanında kullanabilecek genel müzik becerisi faktörünü bulmuş ve buna inanmıştır. Wing testinde uyarıcılar (sesler) piyano tonu olduğu ve kısa ezgiler ile akorlar içerdiği için Seashore'dan daha “müziksel” olarak kabul edilir. Testin yedi tane alt testi vardır. Bu testler: akor analizi, ezgisel analiz, ritmik vurgu, armonizasyon, ifade duyarlılığı alanlarını kapsar (Tarman, 2006, s. 94-95).

2.6.1.3 Bentley

Diğer bir İngiliz testi olan Müziksel Yetenek Testi (Measures of Musical Abilities) (Bentley, 1966) yazarın 4 varsayımı üzerine kurulmuştur. Bentley'in bu varsayımları aşağıdaki gibidir:

- Müzik temel olarak notalarla ifade edilir.
- Ses ve süre bilgisinin ayrıntılı anımsanabilmesi melodinin algılanması için gereklidir.
- İyi entonasyon (perdeli çalgılar dışında) yarım tondan az farkların ayırmsanmasını gerektirir.
- Kişinin orkestraya katkısını değerlendirmek için akorları bilmesi gereklidir.

Set 7-12 yaş çocukları için hazırlanmıştır ve bu nedenle ses ayırmsaması, tonal hafıza, akor analizi ve ritim hafızası testlerini içerir. Toplam bir puan hesaplamak mümkündür. Test el kitabı yeterli olmamakla birlikte, Bentley'in (1966) metni bir el kitabı olarak kullanılır (Tarman, 2006, s. 95-96-97).

2.6.1.4 Gordon MAP

Çağdaş bir Amerikan müzik eğitimcisi olan Edwin Gordon (1965), en kapsamlı müziksel yetenek ölçütlerinden oluşan Müziksel Yetenek Profilini (Musical Aptitude Profile-MAP) yaratmıştır. Test el kitabı hemen her şeyi kapsar, 4. sınıftan 12. Sınıfa kadar çocuklar için farklı birleşimleri ve tercihli çocuklar için de standartları vardır. El kitabı güvenirlik ve geçerlik için geniş bilgiler ile MAP'ın gelişiminin detaylı bir tarihçesini içerir. 1960'ların ortalarından 70'lerin ortalarına kadar “Müzik Eğitiminde Araştırma Dergisi (Journal of Reserch in Musical Education)” sayılarında da görülebileceği gibi test hakkında geniş araştırmalar yapılmıştır. Setin altında, tercihler kadar müziksel değişimler ve süslemelere duyarlılık kavramı da yatar. Denek pek çok “müziksel” karar almak zorundaysa da bunlar, formal müzik eğitimi gerektirmeyecek kadar geneldir. Benzerliği saptamak, bir farkı ya da tercihi detay vermeden bildirmek yeterli değildir. MAP üç ana bölüm içerir. “Tonal Canlandırma”, “Ritimsel Canlandırma” ve “Müziksel Duyarlılık” (Tarman, 2006, s. 97-98-99).

2.6.1.5 Gordon PMMA

Seashore, Wing ve Gordon MAP testleri genellikle 4-12 sınıf arası için hazırlanmıştır ve yetişkinlere de uygulanabilir. Bentley'in seti ise 7 yaşına kadar olan çocuklar için standartlar sağlar. Gordon'un (1979) İlk Düzey-Müzik Duyumsama Testi (Primary Measures of Music Audation-PMMA) ise kreş çağından (4-6) yaş 3. sınıfa kadar olan çocuklar içindir. Gordon müzik yeteneğin 4. sınıfa kadar “denge”ye ulaşmayacağına inanır, bu nedenle “ilk izlenim” ve “içgüdüsel tepki” testleri gereklidir.

Tartışmalı bir terim olan “duyumsama” fiziksel varlığı olmaksızın müziksel sesleri yaratma ve anımsama anlamında kullanılmaktadır. Gerçekten müziğe kulak verildiği zaman, kişi daha önce duymuş olduğu müzikleri “duyumsayarak” karşılaştırma yapar. PMMA çocuktan iç kapasitesi ile erken ve formal olmayan müziksel deneyimlerinin birleşimine bağlı olduğu düşünülen “duyumsama becerileri” doğrultusunda, ilk duyumsal izlenimleriyle tepki göstermesini ya da yanıtlamasını istenmesi üzerine yapılandırılmıştır. Bir çocuk müzik ile bebeklik aşamasında tanıştığından, “duyumsama”nın bir temeli vardır ve yeni bir müziksel deneyim eskilere ya benzer ya da benzemez. PMMA, her birinde 40 soru olan bir tonal bir de ritim testi

içerir. Tonal test eş süreli elektronik seslerden oluşan motifler içerir. Ritim testinin elektronik sesleri aynı frekansta kalır (Tarman, 2006, s. 99-100).

2.6.1.6 Gordon IMMA

Gordon'un (1982) Orta Düzey-Müzik Duyumsama Testi (Intermediate Measures of Music Audation-IMMA) PMMA'nın geliştirilmiş bir versiyonudur ve birleşik PMMA ve alt testlerinden yüksek ortalamaya (%80 ve üzeri) ulaşabilen çocuklar arasında ayırım yapabilmek için geliştirilmiştir. IMMA kreş-üçüncü sınıflardan çok 1-4 sınıfları hedeflemiştir. IMMA, PMMA'dan daha gelişmiş; ama MAP'den daha az gelişmiş olarak yapılandırılmıştır. IMMA her biri 40 çift içeren Tonal ve Ritim testlerinden oluşur (Tarman, 2006, s. 100-101).

2.6.2 Türkiye'deki Müzik Yetenek Testleri

Ülkemizde gerek yüksek öğretim ve gerekse orta öğretim düzeyinde mesleki müzik eğitimi veren birçok kurum bulunmaktadır. Bu kurumların başlıcaları; eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği ana bilim dalları, konservatuarlar, müzik ve sahne sanatları fakülteleri ile Anadolu güzel sanatlar liseleridir. Mesleki müzik eğitimi veren bu kurumların tümünün ortak özelliği ise, girişte yapılan bir müzik yetenek testi (MYT) ile öğrenci alıyor olmalarıdır. MYT, uygulama bakımından ele alındığında geçmişten günümüze bir tek farklılık vardır ki o da 1994-1995 ve 1995-1996 öğretim yıllarında sadece iki kez uygulanan ve bir daha uygulanmayan Merkezi Özel Yetenek Sınavıdır (MÖZYES). Bu sınav, geleneksel yöntemden çok farklı biçimde hazırlanmış, uygulanmış ve sonuçlandırılmıştır. Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi ile Gazi Üniversite Müzik Bölümü "nın iş birliğiyle tasarlanan ve yine iki kurumun eş güdümüyle yürütülen bu sınavın, uygulama bakımından yabancı literatürde söz edilen müzik yetenek testlerine benzer yönleri olduğu bilinmektedir. MYT, yoklanan temel boyutlar bakımından ele alındığında ise çoğu testin "müziksel işitme-algılama", "müziksel okuma-yazma", "müziksel söyleme" ve "müziksel çalma" alt testlerinden oluştuğu görülmektedir. Her

kurum, bu temel boyutları saptamak bakımından kendine özgü bir test uygulamaktadır (Tarman, 2006, s.101-102).

2.7 Müziksel İşitme

Geniş anlamıyla müziksel işitme, işitme duyusuyla algılanabilir müziksel bütün, öge, gereç, özellik ve ilişkileri (doğru) algılama, tanıma, anımsama (hatırlama), ayırt etme, çözme ve çözümleme yeteneğidir. Müziksel işitme, genel olarak, çevreden gelen müziksel uyarıları alma, alınan uyarılar ve oluşan uyarılardan uygun biçimde etkilene ve bu etkilere uygun tepkilerde bulunma yoluyla kendini belli eder. Buna göre müziksel işitme yeteneği, çevreden işitme yoluyla gelen veya alınan müziksel uyarılarla oluşan müziksel etkilere uygun müziksel tepkide bulunma ile görgül bir nitelik kazanır (Uçan, 2005, s. 19).

Uçan(2005)'a göre müziksel işitme türleri dörde ayrılır:

(a) Salt İşitme (Yeteneği), “müziksel sesleri, başka bir ölçüt veya bilinen sese gerek duymaksızın ya da bağlı kalmaksızın, yükseklikleriyle hemen algılama, tanıma ayırt etme ve adlandırma” dır. Ayrıca, “adı (veya adıyla) verilen müziksel sesleri kendi sesiyle söyleyerek, mırıldanarak ya da ısıklık veya çalgı çalarak hemen aynen (yeniden) verme” dir.

Herkeste rastlanmayan, az sayıda insanda rastlanan ve çoğu durumlarda kalıtsal olduğu ve doğuştan geldiği kabul edilen, fakat sonraları yapılan araştırmalarla çevresel etmenlere de bağlı olduğu anlaşılan salt işitme yeteneği, çok küçük yaşlardan başlayarak müzik eğitimi alanlarda daha erken ve kolay kendini belli eder, ilk gençlik yıllarında ileri derecede gelişkin düzeye ulaşır, uzun süreli ve düzenli eğitim ve çalışmayla en yüksek ve yetkin düzeye gelir.

(b) Ölçüt [Ses] İşitme (Yeteneği), “müziksel bir sesi, çok ender olarak birkaç müziksel sesi, başka bir bilinen ses gerek duymaksızın ya da bağlı kalmaksızın, yüksekliğiyle(yükseklikleriyle) hemen algılama, tanıma, ayırt etme, adlandırma ve aynen (yeniden) verme” dir. Ölçüt sesin (la, do ya da başka bir ses) veya seslerin bellekte kalıcı olarak yer etmesi, uzun süreli, sistemli bir eğitim, çalışma ve deneyimi gerektirir.

Uzun süren düzenli eğitim, çalışma ve deneyim sonucu kimi kişiler ölçüt sesi ya da ölçüt sesleri salt işitme yeteneğine sahip izlenimi uyandıracak kadar kesin belirleyebilirler. Nitekim salt işitme yeteneğine sahip oldukları sanılan 103 müzikçi üzerinde yapılan bir araştırmada, gerçekte bunlardan 13“ünün ölçüt-ses işitme yeteneğine ve 26“sının yaklaşık (bölgesel) işitme yeteneğine sahip oldukları saptanmıştır.

Ölçüt-ses işitme yeteneği uzun süreli, düzenli, yoğun ve etkili müzik eğitimi, çalışma ve deneyimle kazanılabilir, geliştirilebilir.

(c) Bağlı İşitme (Yeteneği), “müziksel sesleri, başka bir ölçüt veya bilinen sese bağlı kalarak ve ondan yola çıkarak, yükseklikleriyle algılama, tanıma, ayırt etme, adlandırma ve aynen (yeniden) verme” dir. Ölçüt alınan veya bilinen ses ile duyulan veya verilmek istenen ses arasındaki müziksel aralık temel alınır. Verilen bir müziksel aralığı, ölçüt alınan veya bilinen bir sestten hareketle, adıyla belirleme ve söyleyerek veya çalarak doğru verme ya da aktarma da bağlı işlemdir.

Bağlı işitmede öncelikle önemli olan, müziksel aralığı oluşturan seslerin neler olduğu ya da aralığın hangi seslerden oluştuğu değil, aralığın, iki sesin oluşturduğu müziksel bir temel yapı ya da ilişki olarak algılanmasıdır. Bu tür işlemde müziksel aralık, iki sestten oluşan bir ses ilişkisi olarak kendi özgül karakteriyle algılanır, kavranır.

Müziksel aralık duygusu özgül bir müziksel özelliktir ve genellikle müziksel yeteneğin güvenilir bir ölçütü olarak kabul edilir. Müziksel aralık duygusunun çok az gelişmişliği ya da yokluğu, müzikal anlayışı ve müzikal duyarlılığı olumsuz yönde derinden etkiler ve belli koşullarda hemen hemen olanaksız kılar. Hemen hemen herkeste rastlanan ve bireysel farklılıklar gösteren bağlı işitme yeteneği, eğitimi, çalışma ve deneyimle geliştirilebilir. Okullardaki müzik eğitimi, genellikle, büyük ölçüde bağlı işitmeyle ilgilidir.

(d) Yaklaşık (Bölgesel) İşitme (Yeteneği), “müziksel sesleri, her birini kendine özgü bir varlık olarak değil, tam tersine, ait olduğu ses bölgesinin ya da ses çevresinin bir ögesi, üyesi (parçası) olarak işitme” dir.

Bölgesel işitmede müziksel eserler, yükseklikleri, daha doğrusu dizi ya da öbek içindeki yükseklik bölgeleri esas alınarak belirlenir.

Tür, boyut, kaplam ve kapsamaları ne olursa olsun, çocukların müziksel işitme yetenekleri, küçük yaşlarda başlayan bir eğitimle hızla gelişmeye, geliştirilmeye çok elverişlidir

2.8 Müziksel Okuma

Herhangi bir müzik yazısını süre, yükseklik, ritimleri ile birlikte seslendirmeye müzikal okuma (solfej) denir (Özçelik, 2003; akt. İlkay, 2004, s. 15).

Aydoğan’a (1998) göre “Bir müzik yazısını seslere çevirmeye müziksel okuma denir. Müziksel okuma müzik yazısını, müziğin harfleri olarak nitelendirilebilecek notaların ad, yükseklik, süre (ritim), hız (tempo), gürlük ve ayrıntılarıyla seslendirir. Müziksel okuma, okumanın özelliğine göre farklı türlere ayrılabilir. Örneğin; gözle (içten) okuma, sesli okuma; deşifre okuma (ön okuma), Ritimsel okuma, dizi okuma, akor dizisi kadans okuma, ezgi okuma; tek sesli okuma; Sol anahtarında okuma, Fa anahtarında okuma vb. Bu okumalardan bazıları kendi içlerinde farklı türlere ayrıştırılabilir, örneğin makamsal okuma; Tampere ses sistemine düzeninde okuma, geleneksel ses düzeninde okuma vb. Müziksel okumanın en basitinden bir ritmi, aralığı, ezgiyi okumadan; en karmaşığı durumundaki (partisyon) okumaya değin ulaşabilen ve her davranışın, kendinden sonra gelenin bir ön koşulu alan oldukça geniş bir açılımı vardır (Aydoğan, 1998; akt. İlkay, 2004, s. 16).

2.9 Müziksel Yazma

Müziksel yazma (dikte yapma) ezgisel nitelikte yazılmış olan parçaları, ölçü rakamına, ses sürelerine ve ses yüksekliklerine uygun olarak tonal-modal durumlar göz önünde bulundurularak yazmadır. Dikte yapma da müziksel bellek ile ilgili bir konudur. Müziksel bellek, işitilen, okunan, yazılan, dinlenen, söylenen, çalınan müzikleri ya da müziksel öğeleri, bıraktıkları izler yoluyla akılda tutma, saklama ve gerektiğinde hatırlama gücüdür (Uçan, 1997, s. 23; akt. MEB, 2009, s. 12).

Müziksel yazma öğrenme alanı, tonal ve makamsal dikte yapmanın yanı sıra tartım yazma çalışmalarını da kapsayacak şekilde düşünülmüştür. Burada hedeflenen öğrencilerin tonal ve makamsal yapıda duydukları müzikleri algılayıp dizek (porte) üzerine aktarması, tartım yazma çalışmalarıyla da nota değerleri, tartım bilgisi, ölçü kavramı gibi konuları pekiştirerek ritim duygusunu geliştirmeleridir (MEB, 2009, s. 14).

2.10 Müziksel İşitme Okuma Yazma

Müzik teorisi, müziğin oluşturulması ve icrası ile ilgili olan bölümdür ve müziksel işitme, müziksel okuma, müziksel yazma, müziksel yapı (form), armoni, kontrpuan konularını içerir. Müzik teorisi, müziği anlamana yardım etmekle kalmaz, müziksel düşüncelerinizi iletmenizi, müziksel bir iletişim kurmanızı ve daha önce yaşamadığınız deneyimler yoluyla müziği keşfetmenizi sağlar. Müzik teorisi, sizi “okuryazar” bir müzikçi yapar, müziksel ufkunuzu genişletir ve ufkunuzu daha da genişletmeniz için size yöntemler ve kelime haznesi sağlar (Uyan, 2013, s. 55).

Müziksel İşitme Okuma ve yazma eğitimi, mesleki müzik eğitiminin temelidir. Mesleki müzik eğitimi için gerekli olan diğer dersler, Müziksel İşitme Okuma Yazma eğitiminin yardımı ile gelişme göstermektedir. Bu sebeple, Müziksel İşitme Okuma Yazma eğitimi dersi, alanın temel dersidir.

“Müzik yeteneği, belirli alt yeteneklerden ya da yetenek kümelerinden oluşur. Bunların en önemlilerinden biri, kuşkusuz “müziksel işitme yeteneği” dir. Müziksel işitme yeteneği, müzik yeteneğinin temelini ve bel kemiğini oluşturur (MEB, 2009, s. 4-5).

Çalgı çalma veya şarkı söyleme ve dinlenen bir eseri tanımak, analiz edebilmek açısından işitme eğitimi ve yeteneği büyük önem taşımaktadır. Notaları, aralıkları ve ritmi anlamının müziği yorumlama gücünü etkilemeyeceği düşünülemez. Müziğin bir ses sanatı olması dolayısıyla, müzisyenler ve müzik bilimciler için seslerin özelliklerinin farkında olma yetisi, icranın doğruluğu ve güzellik derecesini değerlendirmek açısından da ayrı bir önem kazanmaktadır. Az veya çok, tüm müzisyenler dinledikleri müzikleri eleştirmek durumundadırlar (Bağcı, 2008, s. 5).

III. BÖLÜM

3.Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, verilerin toplanması ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1.Araştırma Modeli

Bu araştırmada, Müzik Öğretmenliği Lisans programında öğrenim gören öğrencilerin, özel yetenek sınavı ile, bu araştırma kapsamında son sınıfta uygulanan sınav arasında kalan süreçteki gelişimlerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, Deneysel Desenler ana başlığında yer alan Tek grup öntest-sontest desen uygulanmıştır.

“Bu desende deneysel işlemin etkisi, tek bir grup üzerinde yapılan çalışmayla test edilir. Deneklerin bağımlı değişkene ilişkin ölçümleri uygulama öncesinde ön test, sonrasında Sontest olarak aynı denekler ve aynı ölçme araçları kullanılarak elde edilir.” (Büyükoztürk, 2017)

Tablo 3.1 Araştırma modelinin görüntüsü

Grup	Öntest	İşlem	Sontest
G	O1	X	O2

Bu desenin yapısını gösteren tabloda gruba ait(G) öntest ve Sontest değerleri arasındaki farkın(O1-O2) anlamlılığı test edilmektedir.

Bu bağlamda, öğrencilerin Özel yetenek sınavı notları Öntest, bu araştırma kapsamında uygulanan Özel yetenek sınavı seviyesindeki sınav sontest, öğrencilerin Müziksel işitme okuma dersi başarıları da, gelişmesi, değişmesi izlenmek istenen işlemi oluşturmaktadır.

Tablo 3.2 Desenin uygulamadaki yansıması

Grup	Ön test	İşlem	Sontest
G	Özel Yetenek Sınavı	MİOY dersi	Uygulama sınavı

Araştırmanın, desene ait görsele uyarlanması sonucunda yukarıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Aynı gruba, uygulama öncesi, görüşme formu uygulanmıştır.

3.2.Evren

Bu çalışmanın evreni, Türkiye'deki tüm Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki son sınıf öğrencilerini kapsar.

3.3.Örneklem

Bu çalışmanın örneklemini, AİBÜ Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi A.B.D son sınıf öğrencileridir.

3.4.Verilerin Toplanması

Bu çalışmadaki veriler toplanırken, lisans son sınıf öğrencilerine, dikte ve deşifre sınavı uygulanmış, 4 yıl önceki özel yetenek sınavından almış oldukları puanlar ile kıyaslanmıştır. Ayrıca aynı öğrencilere, demografik özellikleri, müziksel işitme okuma yazma dersiyle ilgili düşünceleri, okul dışı müziksel faaliyetleri ile ilgili görüşme formu uygulanmıştır. Ayrıca öğrencilerin Müziksel işitme okuma yazma dersi notları da değişken olarak tanımlanmış, böylece bu dersin, dikte ve deşifre başarısına etkisi olup olmadığı araştırılmıştır.

3.5.Araştırmada Kullanılan Yöntemlere İlişkin Detay Bilgiler

3.5.1 Karışık Ölçümler Varyans Analizi (Mixed Two-Ways ANOVA)

Karışık ölçümler varyans analizi uygulanmadan önce veride aykırı değer varlığı kutu grafiği ile görsel olarak studentized hata değerleri ile de analitik olarak incelenmiş ve ölçümlerde aykırı değer olmadığı görülmüştür. Ölçümlerde varyans homojenliği varsayımı Levene testi ile sınanmış ve varsayımın sağlandığı görülmüştür, $p>0.05$. Kovaryans matrislerinin eşitliği varsayımı ise Box's M testi ile sınanmış olup, elde edilen sonuçlara göre varsayım sağlanmıştır, $p>0.05$. Ölçüm değerlerinin normallik varsayımına uygunluğu analitik testlerle (Kolmogrov-Smirnov ve Shapiro-Wilk Testleri), grafiksel yöntemlerle (Q-Q Plot, P-P Plot ve Histogram) ve Çarpıklık/Basıklık katsayıları değerleri ve bunların z-skorlarına bağlı incelenmiştir. Dağılım varsayımının sağlandığı görülmüştür, $p>0.05$.

3.5.2 Bağımsız Örneklem t-Testi (Independent Samples t-Test)

Ayrı ayrı her test için verilerin dağılımlarının Normalliği analitik testlerle (Kolmogrov-Smirnov ve Shapiro-Wilk Testleri), grafiksel yöntemlerle (Q-Q Plot, P-P Plot ve Histogram) ve Çarpıklık/Basıklık katsayıları değerleri ve bunların z-skorlarına bağlı incelenmiştir. Dağılım varsayımının sağlandığı görülmüştür, $p>0.05$. Gruplar arası varyans homojenliği varsayımının sağlanma veya sağlanmama durumu Levene testi ile sınanarak uygun olan durum göz önüne alınarak test istatistik değerleri ve anlamlılık değerleri raporlanmıştır, $p>0.05$.

3.5.3 Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Yanıt değişken ile açıklayıcı değişken arasındaki ilişkinin doğrusal olması gerekliliği saçılım grafiği ve korelasyon değeri ile, hata değerlerinin normalliği analitik testlerle (Kolmogrov-Smirnov ve Shapiro-Wilk Testleri), grafiksel yöntemlerle (Q-Q

Plot, P-P Plot ve Histogram) ile, eş varyanslılık varsayımı saçılım grafiği ile ve son olarak veride aykırı değer olup olmadığı gözlenen hata değerlerinin standartlaştırılmış karşılıkları kullanılarak kontrol edilmiştir. Söz konusu tüm gerekliliklerin sağlandığından emin olunmuştur, $p>0.05$.

3.5.4 Pearson Korelasyon Analizi

Bu yöntem için söz konusu iki değişkenin doğrusal bir ilişki içerisinde olma koşulu saçılım grafiği ile incelenmiş ve koşulun sağlandığı görülmüştür. Ayrıca her iki değişkenin ayrı ayrı normal dağılıma uygunluğu sınanmış ve dağılım varsayımı bakımından da bir ihlal oluşmamıştır, $p>0.05$.

3.5.5 Ki Kare

Her bir değişken için düzey sayıları ve frekans değerlerinin büyüklükleri de göz önüne alınarak teorik olarak uygun olan ki kare türü, test istatistik değeri ve anlamlılık değerleri raporlanmıştır.

IV.BÖLÜM

4.Bulgular ve yorum

Bu bölümde araştırmaya ait problemlere ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

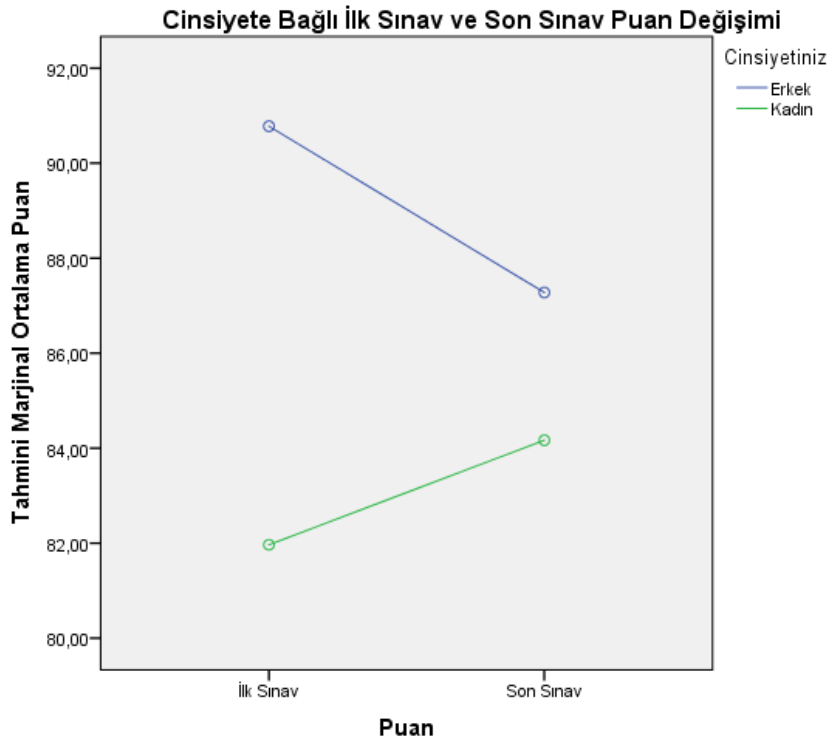
4.1. Öğrencilerin gelişimleri bakımından cinsiyete göre farklılık var mıdır?

Bu alt başlıkta, araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. A.İ.B.Ü Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'ndeki 24 öğrencinin ilk sınav puanları ile aynı sınavdan almış oldukları son sınav puanları arasındaki farklılığın cinsiyete bağlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla, karışık ölçümler varyans analizi (mixed measures anova) uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin puanları ile cinsiyetleri arasındaki etkileşim terimi anlamlı bulunmamıştır, $F(1,22)=1.275$, $p=0.271$. Yani ilk sınav ve son sınav arası oluşan farklılıkta öğrencinin cinsiyeti etkili bir faktör değildir. Puan ölçümleri arasındaki farklılık ayrı ayrı hem erkeklerde hem de kadınlarda istatistiksel olarak anlamlı değildir, $F(1,22)=0.066$, $p=0.799$. Yani erkek ve kadınların ayrı ayrı hem ilk sınav puanları arasında hem de son sınav puanları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Son olarak cinsiyet değişkeni etkisi de istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır, $F(1,22)=1.420$, $p=0.246$. Bir başka deyişle erkek ve kadınların ilk ve son sınav puan ortalamaları anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

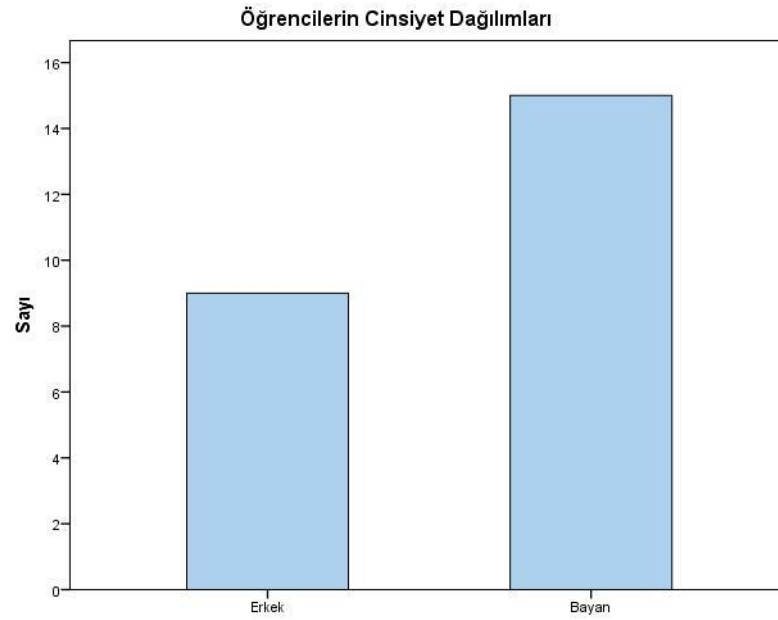
Tablo 4.1 Cinsiyete bağlı öntest-sontest puan değişimi

	Cinsiyet	Ortalama	Standart Sapma	N
İlk Sınav Notu	Erkek	90,7777	13,32784	9
	Kadın	81,9667	13,64010	15
	Toplam	85,2708	13,92914	24
Son Sınav Notu	Erkek	87,2777	14,25241	9
	Kadın	84,1667	12,29934	15
	Toplam	85,3333	12,84917	24

Grafik 4.1 Cinsiyete bağılı öntest-sontest puan değişimi



Grafik 4.2 Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı



4.2.Öğrencilerin gelişimleri bakımından derse ilgi duyan ve duymayanlar arasında farklılık var mıdır?

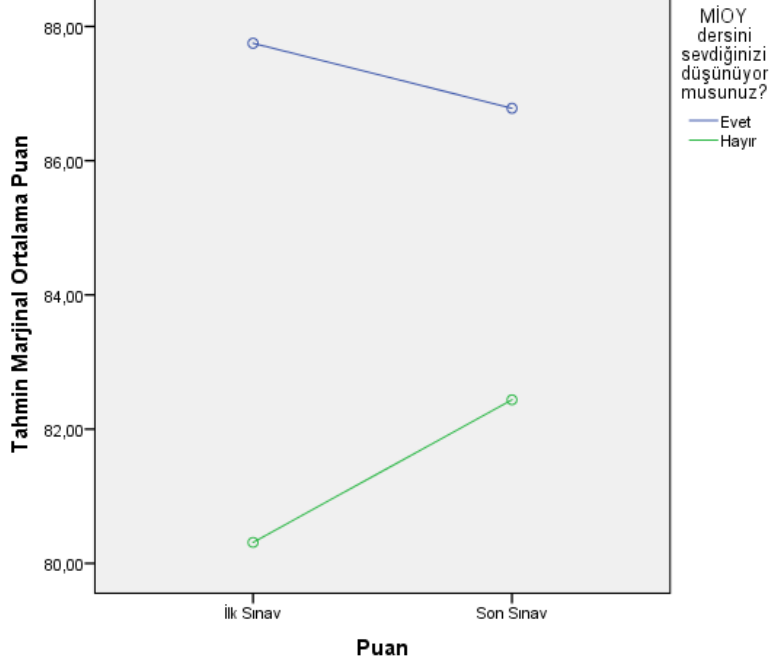
Bu alt başlıkta, araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. AİBÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'ndeki 24 öğrencinin ilk sınav puanları ile aynı sınavdan almış oldukları son sınav puanları arasındaki farklılığın MİOY dersine ilgi duyup duymama durumuna bağlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla karışık ölçümler varyans analizi (mixed measures anova) uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin puanları ile MİOY dersine ilgi duyup duymama durumları arasındaki etkileşim terimi anlamlı bulunmamıştır, $F(1,22)=0.342$, $p=0.565$. Yani ilk sınav ve son sınav arası oluşan farklılıkta öğrencinin MİOY dersine ilgi duyup duymama durumu etkili bir faktör değildir. Bunun yanı sıra puan ölçümleri arasındaki farklılık MİOY dersine ilgi duyan ve duymayan öğrencilerde anlamlı bir farklılık göstermemektedir, $F(1,22)=0.048$, $p=0.829$. Yani MİOY dersine ilgi duyan ve duymayanların ayrı ayrı hem ilk sınav puanları arasında hem de son sınav puanları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Son olarak MİOY dersine ilgi duyma ve duymama durumu etkisi de istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır, $F(1,22)=1.309$, $p=0.265$. Bir başka deyişle MİOY dersine ilgi duyan ve duymayanların ilk ve son sınav puan ortalamaları anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.2. MİOY dersine ilgi duyma durumuna göre Öntest Sontest puan değişimi

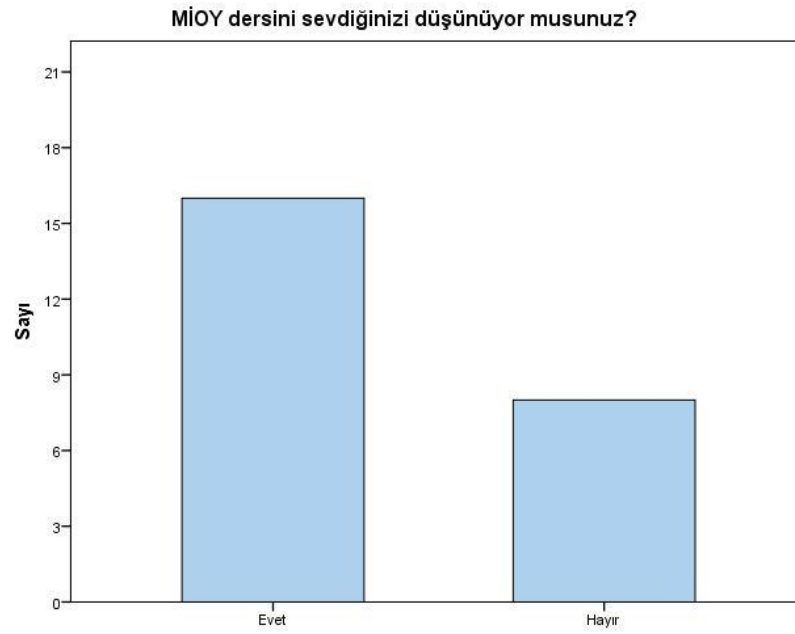
MİOY dersini ilgi duyuyor musunuz?		Ortalama	Standart Sapma	N
İlk Sınav Notu	Evet	87,7500	12,33151	16
	Hayır	80,3125	16,41632	8
	Toplam	85,2708	13,92914	24
Son Sınav Notu	Evet	86,7812	13,08810	16
	Hayır	82,4375	12,68981	8
	Toplam	85,3333	12,84917	24

Grafik 4.3 MİOY dersine ilgi duymadurumuna göre Öntest Sontest puan değişimi

MİOY Dersini Sevme Durumuna Göre İlk Sınav ve Son Sınav Puan Değişimleri



Grafik 4.4 MİOY dersini sevdiğinizizi düşünüyor musunuz?



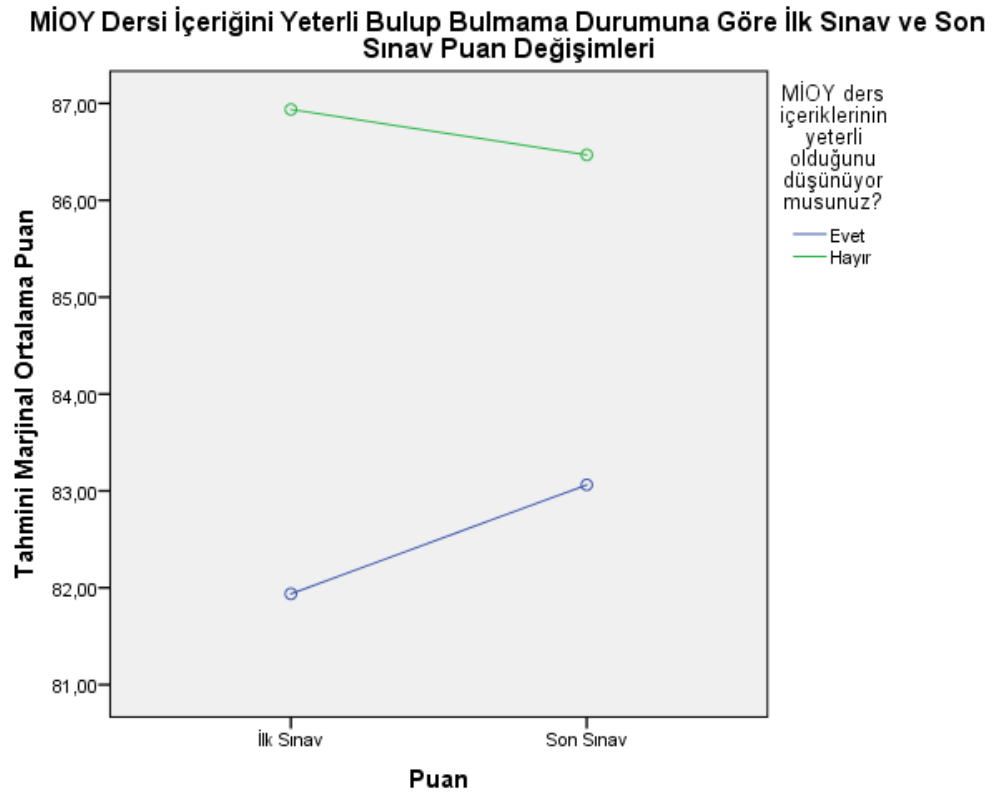
4.3.Öğrencilerin gelişimleri bakımından ders içeriklerini yeterli bulanlar ve bulmayanlar arasında farklılık var mıdır?

Bu alt başlıkta, araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. AİBÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'ndeki 24 öğrencinin ilk sınav puanları ile aynı sınavdan almış oldukları son sınav puanları arasındaki farklılığın MİOY dersi içeriğini yeterli bulup bulmama durumuna bağlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla karışık ölçümler varyans analizi (mixed measures anova) uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin puanları ile MİOY dersi içeriğini yeterli bulup bulmama durumları arasındaki etkileşim terimi anlamlı bulunmamıştır, $F(1,22)=0.090$, $p=0.767$. Yani ilk sınav ve son sınav arası oluşan farklılıkta öğrencinin MİOY dersi içeriğini yeterli bulup bulmama durumu etkili bir faktör değildir. Bunun yanı sıra puan ölçümleri arasındaki farklılık MİOY dersi içeriğini yeterli bulan ve bulmayan öğrencilerde anlamlı bir farklılık göstermemektedir, $F(1,22)=0.015$, $p=0.903$. Yani MİOY dersi içeriğini yeterli bulan ve bulmayanların ayrı ayrı hem ilk sınav puanları arasında hem de son sınav puanları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Son olarak MİOY dersi içeriğini yeterli bulup bulmama durumu etkisi de istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır, $F(1,22)=0.647$, $p=0.430$. Bir başka deyişle MİOY dersi içeriğini yeterli bulan ve bulmayanların ilk ve son sınav puan ortalamaları anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

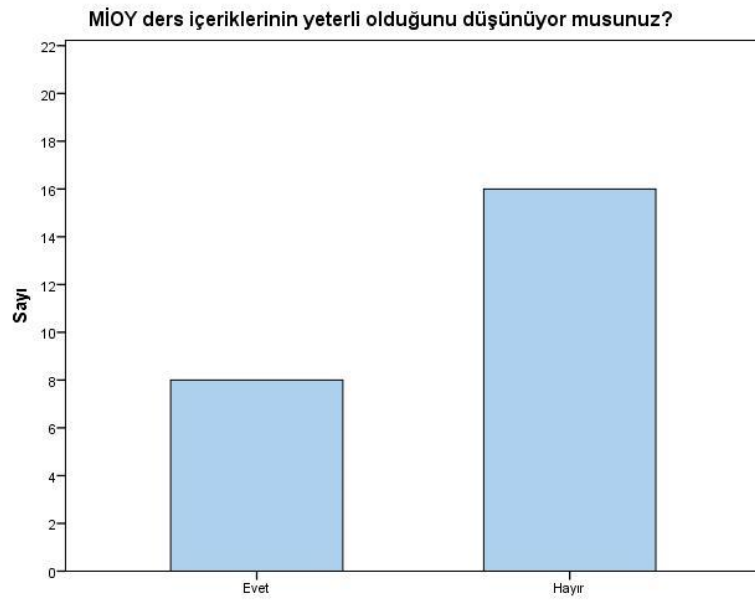
Tablo 4.3 MİOY ders içeriğini yeterli bulup bulmama durumuna göre Öntest Sontest puan değişimi

MİOY ders içeriklerinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?		Ortalama	Standart Sapma	N
İlk Sınav Notu	Evet	81,9375	12,58524	8
	Hayır	86,9375	14,65249	16
	Toplam	85,2708	13,92914	24
Son Sınav Notu	Evet	83,0625	14,81418	8
	Hayır	86,4687	12,10847	16
	Toplam	85,3333	12,84917	24

Grafik 4.5 MİOY ders içeriğini yeterli bulup bulmama durumuna göre Öntest Sontest puan değişimi



Grafik 4.6 MİOY Ders içeriğinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?



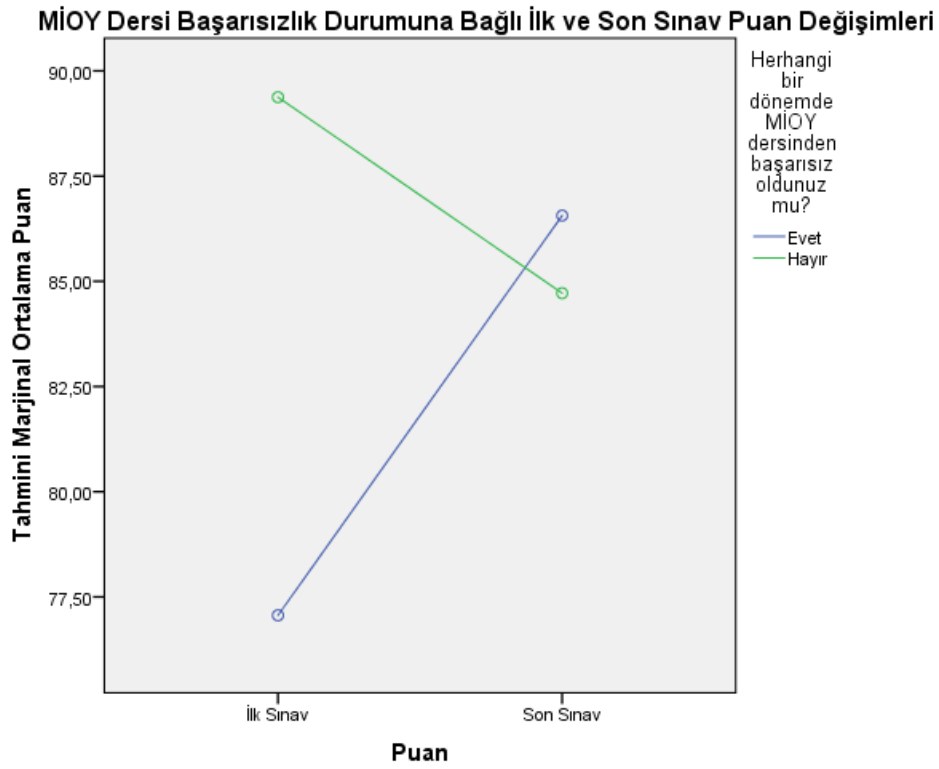
4.4.Öğrencilerin gelişimleri bakımından daha önce MİOY dersinde başarısız olanlar ile olmayanlar arasında farklılık var mıdır?

Bu alt başlıkta, araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. AİBÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'ndeki 24 öğrencinin ilk sınav puanları ile aynı sınavdan almış oldukları son sınav puanları arasındaki farklılığın daha önce MİOY dersinde başarısız olanlar ile olmayanlar arasında farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla karışık ölçümler varyans analizi (mixed measures anova) uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin daha önce başarısız olup olmama durumları arasındaki etkileşim terimi anlamlı bulunmamıştır, $F(1,22)=10.366$, $p=0.004$. Yani ilk sınav ve son sınav arası oluşan farklılıkta öğrencinin daha önce MİOY dersinden başarısız olup olmaması etkili bir faktördür. Daha önce MİOY dersinden başarısız olan bireylerin ilk sınav ortalaması ($\bar{X} = 77.0625$) ile başarısız olmamış olan bireylerin ilk sınav ortalaması ($\bar{X} = 89.3750$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($t_{(22)} = -2.206$, $p = 0.038$). Söz konusu dersten daha önce başarısız olan bireylerin not ortalamaları anlamlı derecede daha düşük görünmektedir. Bununla birlikte daha önce MİOY dersinden başarısız olan bireylerin son sınav ortalaması ($\bar{X} = 86.5625$) ile başarısız olmamış olan bireylerin ilk sınav ortalaması ($\bar{X} = 84.7187$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($t_{(22)} = 0.325$, $p = 0.748$).

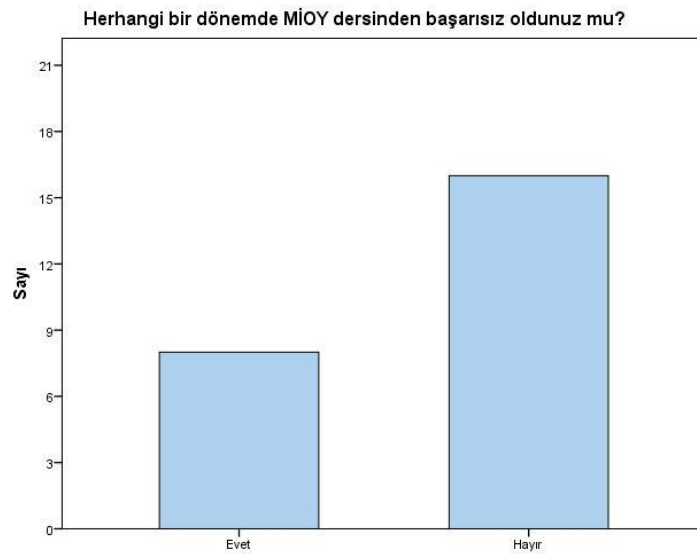
Tablo 4.4. MİOY dersi başarısızlık durumuna göre Öntest Sontest puan değişimi

	MİOY dersinden daha önce başarısız oldunuz mu?	Ortalama	Standart Sapma	N
İlk Sınav	Evet	77,0625	16,53014	8
	Hayır	89,3750	10,77418	16
	Toplam	85,2708	13,92914	24
Son Sınav	Evet	86,5625	11,99237	8
	Hayır	84,7187	13,59528	16
	Toplam	85,3333	12,84917	24

Grafik 4.7 MİOY dersi başarısızlık durumuna göre Öntest Sontest puan değişimi



Grafik 4.8 Herhangi bir dönemde MİOY dersinden başarısız oldunuz mu?



4.5.MİÖY dersinden alınan notlar açısından cinsiyete göre farklılık var mıdır?

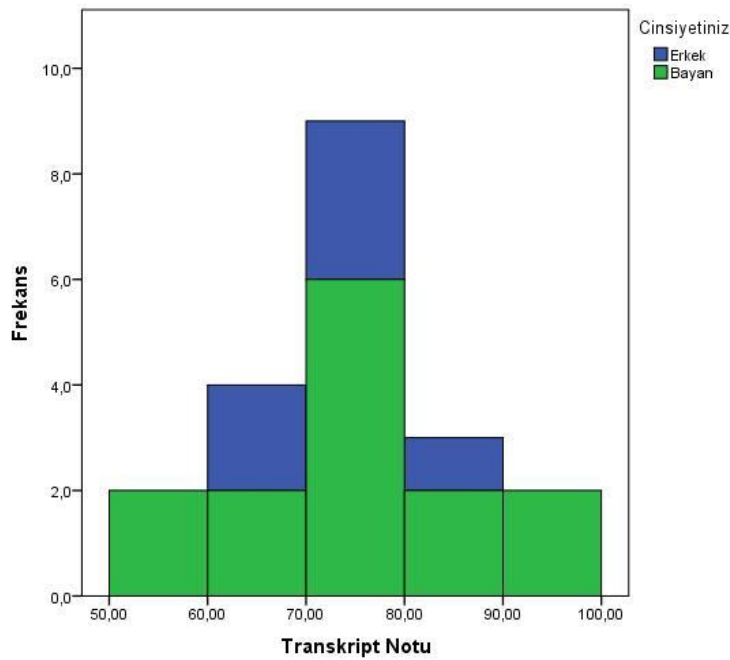
Bu alt başlıkta, araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. AİBÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'ndeki 24 öğrencinin MİÖY dersinden almış oldukları puanların cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre erkeklerin puan ortalaması ($\bar{X} = 80.46$) ile kadınların puan ortalaması ($\bar{X} = 75.58$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t_{(22)} = 0.819, p = 0.422$).

Tablo 4.5 MİÖY dersinden alınan notlar bakımından cinsiyete göre farklılık tablosu

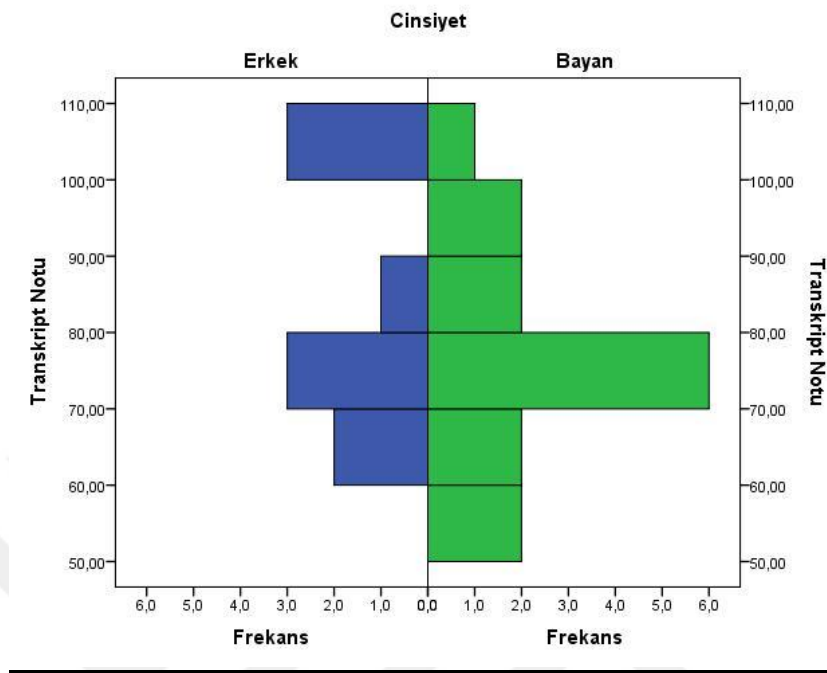
	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	SH	sd	t	p
Puan	Erkek	9	80,4667	15,95415	5,31805	22	0.819	0.422
	Kadın	15	75,5867	12,97645	3,35051			

SS: Standart Sapma; SH: Standart Hata; Sd: Serbestlik Derecesi

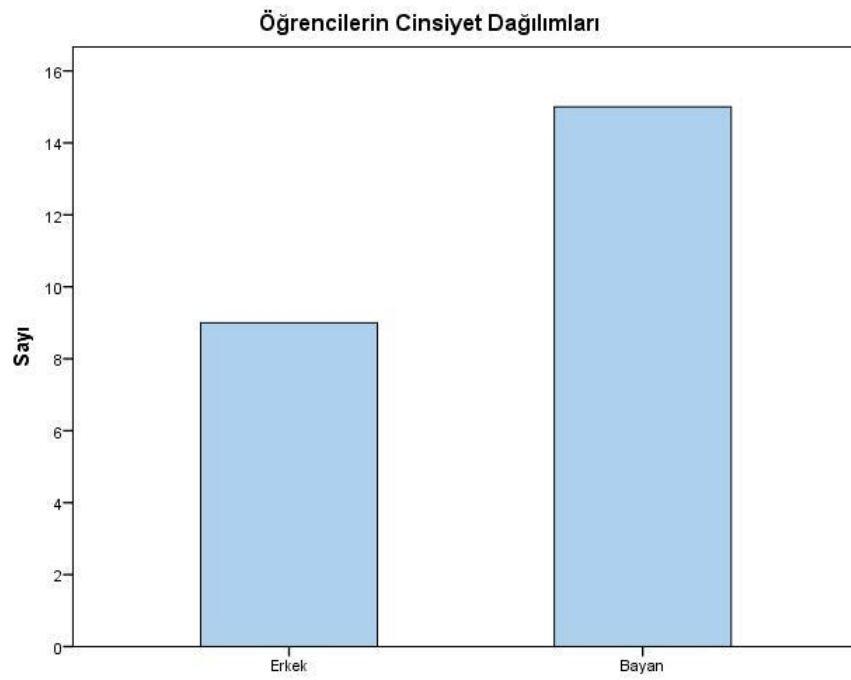
Grafik 4.9 Transkript notları



Grafik 4.10 Transkript notu 2



Grafik 4.11 Öğrencilerin cinsiyet dağılımı



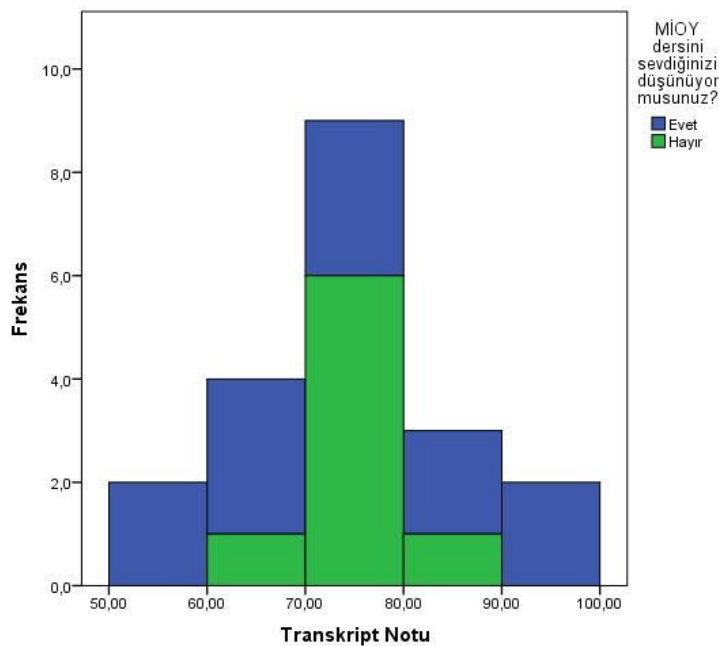
4.6.MİÖY dersinden alınan notlar açısından derse ilgi duyan ve duymayanlar arasında farklılık var mıdır?

Bu alt başlıkta, araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. AİBÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'ndeki 24 öğrencinin MİÖY dersinden almış oldukları puanların derse ilgi duyup duymama durumlarına göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre derse ilgi duyanların puan ortalaması ($\bar{X} = 79.40$) ilgi duymayanların puan ortalaması ($\bar{X} = 73.45$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t_{(17.967)} = 1.351, p = 0.194$).

Tablo 4.6 MİÖY derse ilgi duyma durumu

	İlgi Duyma	N	Ortalama	SS	SH	sd	t	p
Puan	Evet	16	79,40	16,81809	4,2045	17.067	1.351	0.194
	Hayır	8	73,45	3,70598	1,3102			

Grafik 4.12 MİÖY dersin ilgi duyma durumu



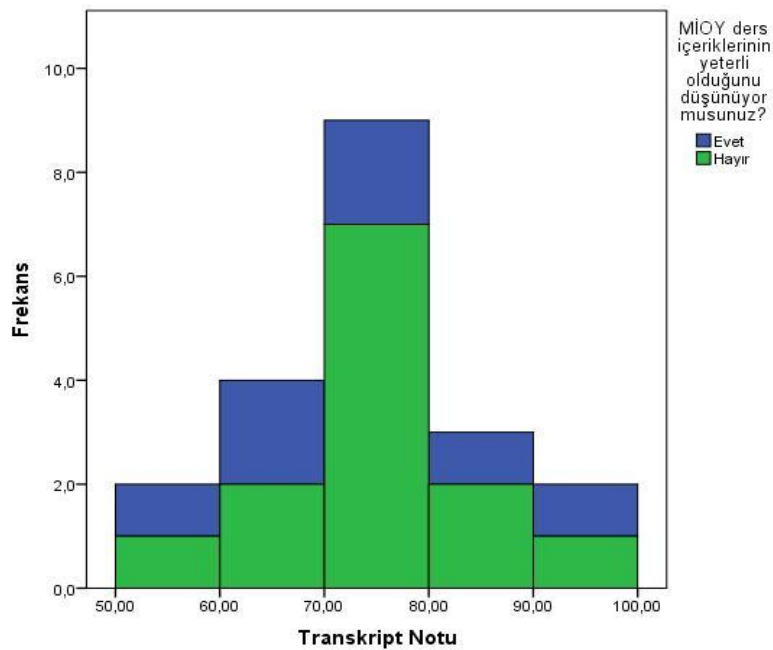
4.7.MİOY dersinden alınan notlar açısından ders içeriklerini yeterli bulanlar ve bulmayanlar arasında farklılık var mıdır?

Bu alt başlıkta, araştırmanın yedinci alt problemine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. AİBÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'ndeki 24 öğrencinin MİOY dersinden almış oldukları puanların ders içeriğini yeterli bulup bulmama durumlarına göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre ders içeriğini yeterli bulanların puan ortalaması ($\bar{X} = 74.91$) ile bulmayanların puan ortalaması ($\bar{X} = 78.66$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t_{(22)} = -0.610, p = 0.548$).

Tablo 4.7 MİOY ders içeriklerini yeterli buluyor musunuz?

	İçeriği Yeterli Bulma	N	Ortalama	SS	SH	sd	t	p
Puan	Evet	8	74,9125	15,12136	5,34621	22	-0.610	0.548
	Hayır	16	78,6687	13,78848	3,44712			

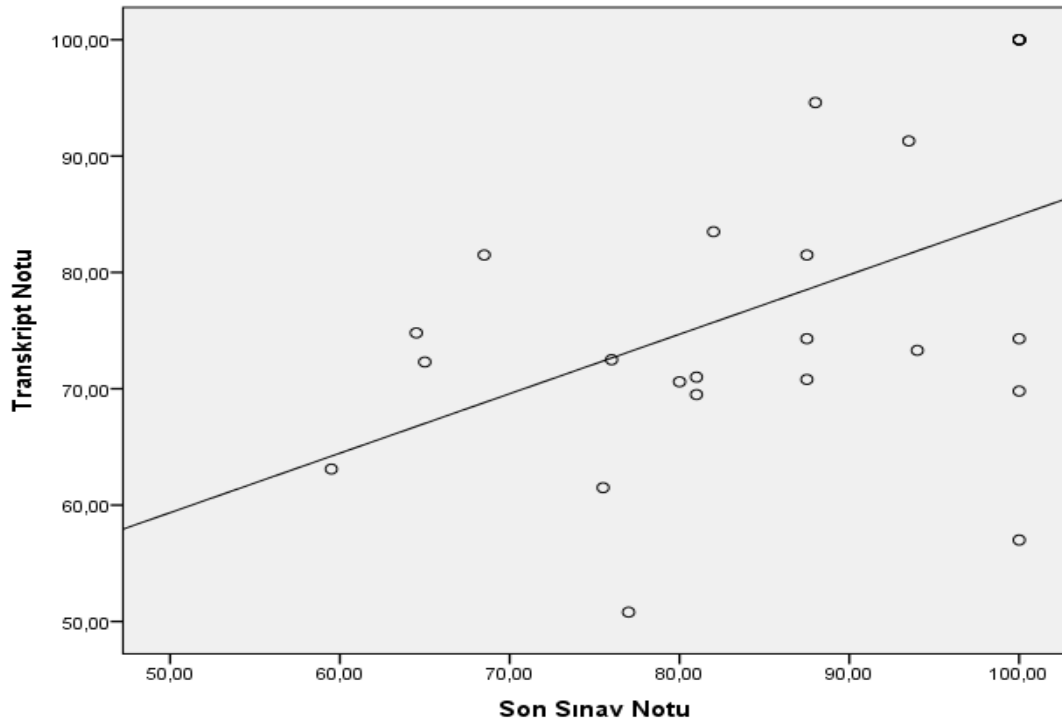
Grafik 4.13 MİOY ders içeriklerini yeterli buluyor musunuz?



4.8.Öğrencilerin son sınav puanlar ile MİOY dersinden almış oldukları not arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Bu alt başlıkta, araştırmanın sekizinci alt problemine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. AİBÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'ndeki 24 öğrencinin girmiş oldukları son yetenek sınav puanı ile MİOY dersinden almış oldukları puan arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre bu iki puan arasında orta düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki söz konusudur($r_{((24;0.05))}=0.568, p=0.021$). Dolayısıyla öğrencilerin son sınav puanları ile MİOY puanları birlikte artma veya birlikte azalma eğilimindedir.

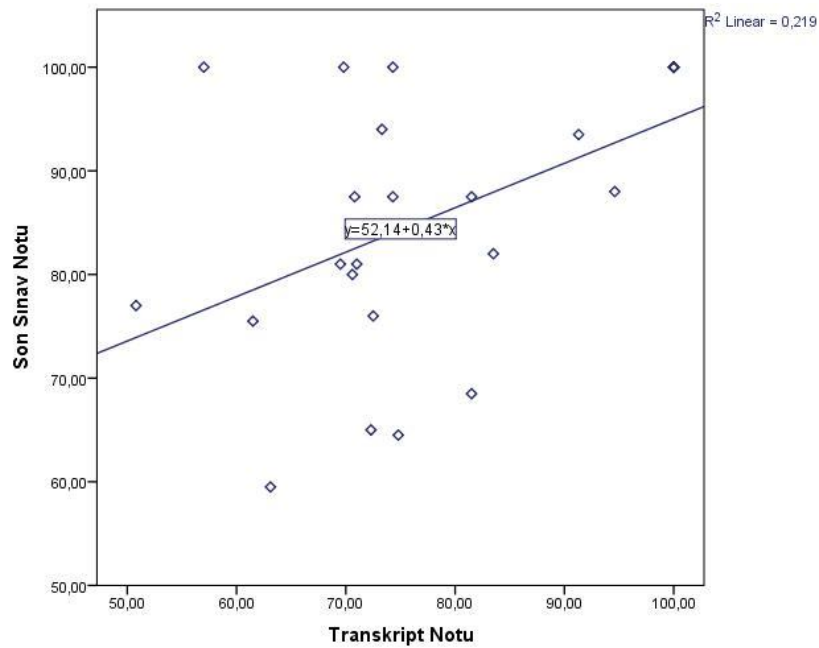
Grafik 4.14 .Öğrencilerin son sınav puanlar ile MİOY dersinden almış oldukları not arasındaki ilişki



4.9.Öğrencilerin MİOY dersinden almış oldukları notların son sınav notları üzerine belirleyici bir etkisi var mıdır? MİOY dersi notları son sınav notlarını tahmin etmek amacıyla kullanılabilir mi?

Bu alt başlıkta, araştırmanın onuncu alt problemine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. AİBÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'ndeki 24 öğrencinin MİOY dersinden almış oldukları notların daha önce girmiş oldukları ve tekrar yapılan son sınav notları üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığını belirlemek amacıyla basit doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre MİOY dersinden alınan notlar son sınav notu üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahiptir, elde edilen regresyon modeli anlamlıdır, $F(1,22)=6.177$, $p=0.021$. Oluşturulan anlamlı model Son Sınav Notu = $52.139 + 0.429 \cdot \text{Transkript Notu}$ şeklindedir. Bu eşitlikten MİOY dersi sınav notunda ki her 1 puanlık artış son sınav notunda ortalama 0.429 puanlık artışa neden olmaktadır yorumu yapılabilir. Bunun yansıra söz konusu bu modelde $R^2 = 0.219$ bulunmuş olup bu değer son sınav notunda ki değişkenliğin %21.9'u MİOY dersinden alınan not değerleri ile açıklanabilir sonucunu sağlar.

Grafik 4.15 MİOY dersinden alınan notların son sınav notları üzerindeki etkisi



V.BÖLÜM

5.Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bu kısmında, elde edilen bulgular ışığında ulaşılan sonuçlara değinilecektir.

5.1.Sonuçlar

- İlk ve son sınav puan ortalamaları bakımından, cinsiyet yönünden anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.
- MİOY dersine ilgi duyan ve duymayanların ilk ve son sınav puan ortalamaları anlamlı bir farklılık göstermemektedir.
- MİOY dersi içeriğini yeterli bulan ve bulmayanların ilk ve son sınav puan ortalamaları anlamlı bir farklılık göstermemektedir.
- MİOY dersinden başarısız olan bireylerin son sınav ortalaması ($\bar{X} = 86.5625$) ile başarısız olmamış olan bireylerin ilk sınav ortalaması ($\bar{X} = 84.7187$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($t_{(22)} = 0.325, p = 0.748$).
- Elde edilen sonuçlara göre erkeklerin puan ortalaması ($\bar{X} = 80.46$) ile kadınların puan ortalaması ($\bar{X} = 75.58$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t_{(22)} = 0.819, p = 0.422$).
- Elde edilen sonuçlara göre derse ilgi duyanların puan ortalaması ($\bar{X} = 79.40$) duymayanların puan ortalaması ($\bar{X} = 73.45$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t_{(17.967)} = 1.351, p = 0.194$).
- Elde edilen sonuçlara göre ders içeriğini yeterli bulanların puan ortalaması ($\bar{X} = 74.91$) ile bulmayanların puan ortalaması ($\bar{X} = 78.66$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t_{(22)} = -0.610, p = 0.548$).
- Elde edilen sonuçlara göre bu iki puan arasında orta düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki söz konusudur ($r_{(24;0.05)} = 0.568, p = 0.021$). Dolayısıyla

- öğrencilerin son sınav puanları ile MİÖY puanları birlikte artma veya birlikte azalma eğilimindedir.

Elde edilen sonuçlara göre MİÖY dersinden alınan notlar son sınav notu üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahiptir, elde edilen regresyon modeli anlamlıdır, $F(1,22)=6.177$, $p=0.021$. Oluşturulan anlamlı model Son Sınav Notu = $52.139 + 0.429 \times \text{Transkript Notu}$ şeklindedir. Bu eşitlikten MİÖY dersi sınav notunda ki her 1 puanlık artış son sınav notunda ortalama 0.429 puanlık artışa neden olmaktadır yorumu yapılabilir. Bunun yanı sıra söz konusu bu modelde $R^2 = 0.219$ bulunmuş olup bu değer son sınav notunda ki değişkenliğin %21.9'u MİÖY dersinden alınan not değerleri ile açıklanabilir sonucunu sağlar.

5.2. Tartışma

Bu araştırmanın problemini, Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğrencilerin müziksel işitme okuma yazma gelişimlerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi oluşturmuştur.

Problemin cevabına ulaşmak amacıyla öğrencileri Müziksel Özel Yetenek Sınavı ve Müziksel işitme okuma yazma dersi dikte ve deşifre başarı puanları toplanmıştır. Ayrıca aynı öğrencilere, Müziksel özel yetenek sınavı seviyesinde bir sınav uygulanmış, tek grup ön-test son test yönteminin gereklilikleri yerine getirilmiş, ayrıca öğrencilere anket uygulanıp, bir takım değişkenler ışığında sonuçlar yorumlanmıştır.

Bu bağlamda,

Öğrencilerin Müziksel işitme okuma yazma dersi başarıları ile dikte deşifre başarısını ölçmek için uygulanan son test arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Uygulama sonucunda ulaşılan sonuçların, araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanan benzer araştırmaların sonuçlarıyla kıyaslanması neticesinde řu sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Bu araştırmada müzikal gelişim üzerinde cinsiyetin etkisi olmadığı sonucuna varılmıştır. Sezerel'in(2006) araştırmasında, öğrencilerin MİOY başarılarının cinsiyete göre farklılık göstermediği görölmüştür. Bu, bu çalışmada çıkan sonuca paralellik göstermektedir.

Ergün'ün (2006) araştırmasında, öğrencilerin MİOY puanlarına ilişkin akademik başarı ortalamasının, MÖYS başarı puanına göre her geçen dönem düştüğünü göstermektedir. Bu sonuç, bu araştırmadaki sonuca paralellik göstermektedir.

5.3.Öneriler

Yapılan çalışmanın sonuçları incelendiğinde, öğrencilerin gelişiminde, MİOY dersinin doğrudan etkili olduğu gözlemlenmiştir ve bu sonuçtan hareketle řu öneriler sunulmaktadır.

MİOY ders içeriklerinin gözden geçirilmesi, içerik yönünden geliştirilmesi ve çağımız gelişmeleri doğrultusunda teknolojik ekipmanlarla desteklenerek güncellenmesi gerektiği düşünölmektedir.

MİOY derslerine alan uzmanlarının girmesi, MİOY derslerine giren öğretim üyelerinin, tez çalışmalarını bu alanda yapmış olmaları gerektiği düşünölmektedir.

MİOY dersinin önemi göz önüne alındığında, ders kapsamında okunan solfejlerin piyano eşliğinde yapılması, orijinal eşliklere ulaşılamıyorsa, derse giren öğretim üyesinin solfejlere eşlik yazabilecek kadar armoni bilgisi ve yeterliliğine sahip olması gerektiği düşünölmektedir.

Her ne kadar derse ilgi duyan ve duymayan öğrenciler açısından anlamlı fark bulunamamış olsa da, ilgi duymayan öğrencilerin hatırı sayılır sayıda varlığı da göz önüne alınarak, dersin günümüz teknolojik gelişmelerine uygun şekilde, daha renkli daha ilgi çekici şekilde işlenebilmesi açısından, ilgili öğretim üyesinin müzik teknolojisine ve müzik teknolojisindeki gelişmelere açık ve ilgili olması gerektiği, teknolojik imkanlarla ders işleyişini çeşitlendirebileceği düşünülmektedir.

Ekler bölümündeki veri tablosu incelendiğinde, 24 öğrenciden 13'ünün, Sontest puanının Öntest puanından düşük olduğu görülmektedir. Bu beklenmeyen bir sonuçtur çünkü öğrencilerin almış oldukları eğitimle, giriş özel yetenek sınavı seviyesinde bir sınavda daha başarılı olmaları beklenmektedir. Bu sebeple, okulda verilen eğitimin ve bu eğitimin en önemli kısmını oluşturan MİOY dersinin içerik, işleyiş, uygulanış, ve materyal yönünden gözden geçirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

5.4 Araştırma Önerileri

Bu araştırmanın sonuçları ışığında araştırmacılara, aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

Öğrencilerin müziksel gelişimini tespit etmek için yapılan sınav (Sontest), 4 yıl önce girdikleri özel yetenek sınavıyla aynı seviyede yapılmıştır . Öğrencilerin dört yıllık eğitim sonucunda bu sınavda çok daha başarılı olmaları beklense de, beklenen olmamış, öğrenciler bu sınavda zorlanmışlardır. Ekler bölümünde bulunan veri tablosuna bakıldığında, 24 öğrencinin 13'ünün, ilk sınava göre daha düşük not aldıkları gözlemlenmiştir. Bu beklenmeyen başarısızlığın sebeplerinin araştırılabileceği ve bu araştırmanın araştırmacıyı, özel yetenek sınavını ve-veya 4 yıllık eğitim sürecini sorgulamaya kadar götürebileceği düşünülmektedir.

Her ne kadar MİOY dersinin duyanlar ile duymayanlar arasında, gelişim bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamış olsa da, derse ilgi duymayan öğrencilerin oranının hatırı sayılır bir seviyede olduğu görülmektedir. B öğrencilerin müzik

bölümlerine rastgele yerleşmediği, özel yetenek sınavı ile bilerek isteyerek ve çaba sarf ederek girdiği göz önüne alındığında, MİOY dersinin bu oranda sevilmemesinin altında yatan nedenlerin araştırılması gerektiği düşünülmektedir.

Çalışma grubunu A.İ.B.Ü Eğitim Fakültesi müzik öğretmenliği bölümü 4.sınıf öğrencilerinin oluşturduğu bu çalışmanın, daha geniş bir çalışma grubu ve daha çeşitli değişkenlerle tekrarlanabileceği düşünülmektedir.

Çalışma grubu genişletilip farklı okullardan da veriler toplanırken, MİOY dersine giren öğretim elemanının alan uzmanı olup olmadığı, bu alanla ilgili tez çalışması olup olmadığı da değişkenler arasına katılarak yapılacak bir çalışmanın, son derece gerekli olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin MİOY gelişimini etkileyen faktörlerden biri olabileceği düşünülen, ve görüşme soruları arasında yer alan “evinizde piyano bulunmakta mıdır? Sorusu, öğrencilerin tamamı hayır cevabı verdiği için araştırmaya dahil edilmemiştir. Piyanonun işitme eğitimindeki önemi bilindiğinden, piyanosu olan olmayan öğrencilerin dengeli olarak dağıldığı daha geniş bir araştırma grubunda, bu değişkenin de yapılacak araştırmaya dahil edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Öğrencilerin MİOY gelişimini etkileyen faktörlerden biri olabileceği düşünülen, ve görüşme soruları arasında yer alan “Mezun olduğunuz lise türü? Sorusu, öğrencilerin tamamı ‘AGSL’ cevabı verdiği için araştırmaya dahil edilmemiştir. Mezun olunan lise türünün dengeli olarak dağıldığı daha geniş bir araştırma grubunda, bu değişkenin de yapılacak araştırmaya dahil edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Atalay H. (1999). *İngilizce – Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu (TDK) Yayınları.
- Bağcı, H. (2009). *Eşlik desteğinin armoni ve solfej eğitimindeki başarı düzeyine etkisi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Belge, O (2017). *Müziksel İşitme Okuma Yazma dersinde başarıyı ölçmeye yönelik bir model önerisi*.
- Bozkaya, İ. (2000). Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanmakta Olan Yeni Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Üzerine Bir Değerlendirme. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (1), 125-133
- Ertürk, S. (1998). *Eğitimde Program Geliştirme*. (10. Basım). Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- Eskioğlu, I. (2007). *Türkiye ile Kanada, Norveç, ABD, Avustralya ve Avusturya. Yükseköğretim Sistemleri İçinde Lisansüstü Müzik Eğitimi Programlarının Karşılaştırılması*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- HASAR, S. (2016) *Müziksel İşitme Okuma Yazma Dersinde Uygulanan Geleneksel Türk Müziği Solfej Eğitiminin Değerlendirilmesi*
- HORNER, V. (1965). *Music Education: The Background of Research and Opinion*. Australian Council for Educational Research.
- İlkay, H. (2004). *Türkiye'deki eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği ana bilim dalı müzik teorisi ve işitme eğitimi dersinde okutulan solfej kitaplarının müzik eğitimine uygunluğu açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademik Yay. Eğt. Dan. Tic. Ltd. şti.

Kutzhanova, N. (2007). *Entrepreneurial skill development and how best to assist entrepreneurs: policy implications for enterprise development practice*. Doctor of philosophy, Louisville University, USA.

Özgür, Ü. ve Aydoğan, S. (2005). *Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası* (Dördüncü Kitap) Ankara

Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Senechal, D. (2012). *The cult of success*. American Educator Article.

Tarman, S. (2002). *Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı giriş-müzik yetenek sınavlarının geçerlik ve güvenirlik yönünden incelenmesi ve değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü (2009). *Güzel sanatlar ve spor lisesi müziksel işitme, okuma ve yazma dersi öğretim programı*. Program Geliştirme Özel İhtisas Komisyonu.

Tecimer, B. (1988). *Müzik eğitimi bölümü öğrencilerinin bölüme girişteki müziksel işitme başarıları ile bölümdeki müziksel işitme-okuma-yazma dersi başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Türk Dil Kurumu. *Bilim ve sanat terimleri ana sözlüğü*. <http://www.tdk.gov.tr> adresinden 4 Nisan 2018 tarihinde edinilmiştir.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi*. Ankara: Evrensel Müzik evi

Uyan, M. O. (2013). *Müzik teorisi ve işitme eğitimi ile bireysel çalgı eğitimi başarıları arasındaki ilişkiler*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bilim Dalı Sanat Eğitimi Dergisi, 1(1), 53-68.

Yayla, A. A. (2003). *Müzik yeteneğinin ölçülmesi*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yağcı, U. (2009). *Türkiye'deki Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümleri öğrenci özel yetenek giriş sınavlarının müziksel işitme-algılama boyutunun değerlendirilmesi*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

Yıldız, F. (2013). *Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Derslerindeki Makamsal Dizilerin Öğretiminde Sefai Acay Yaklaşımının Kullanılabilirliği* (Yüksek Lisans Tezi).



EKLER

GÖRÜŞME FORMU

Bu görüşme AİBÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Bilim Dalı'nda yapılmakta olan yüksek lisans tezi ile ilgili verilerin bir bölümünü elde etmek için hazırlanmıştır. Elde edilecek bilgiler “Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğrencilerin müziksel işitme okuma yazma gelişimlerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi” adlı tezimde kullanılacaktır.

Görüşme; kişisel bilgiler ve MİOY dersleri ile ilgili bilgiler olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Sorulara ve ifadelere cevap anahtarında uygun gördüğünüz seçeneğe (x) işareti koyarak cevap veriniz. Görüşmenin amacına ulaşması ve araştırmanın gerçekçi verilere dayandırılması bakımından, soruların içtenlikle ve eksiksiz yanıtlanması gerekmektedir. Görüşmede elde edilen veriler yalnızca bu araştırma için kullanılacak ve her türlü kişisel bilgi gizli tutulacaktır. İlgi ve yardımlarınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Araştırmacı

Hüseyin Cevahir Ünal

GÖRÜŞME SORULARI

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz

☐ Erkek ☐ Kadın

2. Mezun Olduğunuz Lise

☐ Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi ☐ Genel Lise ☐ Meslek Lisesi

3. Yaşınız

☐ 20-25 ☐ 25-30 ☐ 30-35 ☐ 35-40

4. Aileniz Bolu'da mı ikamet etmekte?

☐ Evet ☐ Hayır

5. Yaşadığınız yer.

☐ Ev ☐ Yurt

6. Evde yaşıyorsanız, evinizde piyano bulunmakta mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır

7. Okul haricinde müzikal faaliyetlerde bulunuyor musunuz?

☐ Evet ☐ Hayır

8. Geçiminizi aileniz mi karşılıyor?

☐ Evet ☐ Hayır

MİOY DERSLERİ İLE İLGİLİ BİLGİLER

1. MİOY dersine ilgi duyduğunuzu düşünüyor musunuz?

☐ Evet ☐ Hayır

2. Herhangi bir dönemde MİOY dersinden başarısız oldunuz mu?

3. ☐ Evet ☐ Hayır

4. Kendinizi 1. Sınıftaki durumunuzla kıyasladığınızda Deşifre performansınızın geliştiğini düşünüyor musunuz?

☐ Evet ☐ Hayır

5. Kendinizi 1. Sınıftaki durumunuzla kıyasladığınızda Dikte performansınızın geliştiğini düşünüyor musunuz?

☐ Evet ☐ Hayır

6. MİOY ders içeriklerinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

☐ Evet ☐ Hayır

7. MİOY haftalık ders saatlerinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

☐ Evet ☐ Hayır

8. MİOY dersi ödevlerini hazırlarken piyanoyu etkin bir şekilde kullanıyor musunuz?

☐ Evet ☐ Hayır

Zaman ayırdığınız için teşekkürler.....

Bu araştırmada sontest için uygulanan, özel yetenek sınavı seviyesinde hazırlanan sınav

The image displays ten staves of musical notation, numbered 1 through 10. Each staff is written on a five-line staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is 2/4. The notation includes various musical symbols such as quarter notes, eighth notes, and rests. The staves are arranged vertically, with each staff starting on a new line. The music appears to be a single melodic line, possibly for a piano or voice. The notation is clear and legible, with standard musical symbols and accidentals.

Öğrencilerin Öntest, Sontest puanları ve MİOY dersi transkript not ortalamaları

No	Ad Soyad	İlk Sınav	Transkript	Son Sınav	1
1	1 Numaralı Öğrenci	100.00	100	100.00	Erkek
2	2 Numaralı Öğrenci	100.00	100	100.00	Erkek
3	3 Numaralı Öğrenci	61.00	63.1	59.50	Erkek
4	4 Numaralı Öğrenci	100.00	100	100.00	Kadın
5	5 Numaralı Öğrenci	50.00	72.3	65.00	Kadın
6	6 Numaralı Öğrenci	80.00	50.8	77.00	Kadın
7	7 Numaralı Öğrenci	83.50	71	81.00	Erkek
8	8 Numaralı Öğrenci	89.00	81.5	68.50	Kadın
9	9 Numaralı Öğrenci	89.00	74.3	87.50	Kadın
10	10 Numaralı Öğrenci	66.50	57	100.00	Kadın
11	11 Numaralı Öğrenci	83.50	91.3	93.50	Kadın
12	12 Numaralı Öğrenci	64.00	81.5	87.50	Kadın
13	13 Numaralı Öğrenci	83.50	61.5	75.50	Erkek
14	14 Numaralı Öğrenci	89.00	70.8	87.50	Erkek
15	15 Numaralı Öğrenci	95.00	69.8	100.00	Kadın
16	16 Numaralı Öğrenci	78.00	74.8	64.50	Kadın
17	17 Numaralı Öğrenci	100.00	73.3	94.00	Kadın
18	18 Numaralı Öğrenci	89.00	69.5	81.00	Kadın
19	19 Numaralı Öğrenci	100.00	83.5	82.00	Erkek
20	20 Numaralı Öğrenci	100.00	74.3	100.00	Erkek
21	21 Numaralı Öğrenci	100.00	100	100.00	Erkek
22	22 Numaralı Öğrenci	77.50	94.6	88.00	Kadın
23	23 Numaralı Öğrenci	85.00	72.5	76.00	Kadın
24	24 Numaralı Öğrenci	83.00	70.6	80.00	Kadın

Evrak Tarih ve Sayısı: 26/12/2017-E.67851



T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 44243253-605.01/
Konu : Araştırma İzin İstemi (Hüseyin
Cevahir ÜNAL)

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 21/12/2017 tarih ve 66804 sayılı "Araştırma İzin İstemi (Hüseyin Cevahir ÜNAL)" konulu yazınız

Enstitünüz Müzik Eğitimi Bilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Hüseyin Cevahir ÜNAL, "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Müziksel İşitme Okuma Yazma Derslerinin, Dikte ve Solfej Başarısına Etkileri" konulu tez çalışmasına veri sağlamak için Fakülteniz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı son sınıf öğrencilerinin giriş yetenek sınav notlarına, en son aldıkları ' MİOY ' dersi final notlarına ulaşmak ve ekte sunulan anketi öğrencilere uygulama talebi uygun görülmüştür.

Bilgilerinize rica ederim.

e-imzalıdır
Yrd.Doç. Dr. Fahri KILIÇ
Dekan V.

Ek :1 adet Yazı

Mevcut Elektronik İmzalar

FAHRİ KILIÇ (Eğitim Fakültesi Dekanlığı - Dekan V. V.) 26/12/2017 17:00

İzzet Baysal Kampüsü 14030 Gölköy / Bolu
Telefon No: (0 374) 254 10 00
E-Posta: egitim_fakultesi@ibu.edu.tr

Faks No: (0 374) 253 46 41
İnternet Adresi: http://ef.ibu.edu.tr/

Bilgi İçin: Burcu ŞAHİN
Unvan: Bilgisayar İşletmeni

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 26/12/2017-E.67851



T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Başkanlığı

Sayı : 87009943-605.01/
Konu : Araştırma İzin İstemi (Hüseyin
Cevahir ÜNAL)

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 22/12/2017 tarih ve 67067 sayılı "Araştırma İzin İstemi (Hüseyin Cevahir ÜNAL)"
konulu yazınız

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik
Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden Hüseyin CEVAHİR ÜNAL'ın tez
çalışması kapsamında anket uygulaması ve araştırma yapmak isteği uygun görülmüştür.

Bilgilerinize sunar, gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Uğur ALPAGUT
Bölüm Başkanı

Ek Üzerindeki Mevcut Elektronik İmzalar

UĞUR ALPAGUT (Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Başkanlığı - Bölüm Başkanı) 25/12/2017 18:25

İzzet Baysal Kampüsü 14030 Gölköy / Bolu
Telefon No: (0 374) 254 10 00
E-Posta: egitim_fakultesi@ibu.edu.tr

Faks No: (0 374) 253 46 41
İnternet Adresi: <http://ef.ibu.edu.tr/>

Bilgi İçin: Yusuf ÖZCAN
Unvan: Bilgisayar İşletmeni

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ÖZ GEÇMİŞ

Adı ve Soyadı	: Hüseyin Cevahir ÜNAL
Doğum Tarihi	: 06.10.1980
Doğum Yeri	: Yozgat
Eğitim Durumu	:2008 - 2018 Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yüksek Lisans Eğitimi 2004-2008 Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği 1994-1997 Ankara Lisesi 1991 – 1994 Cumhuriyet Lisesi Orta Kısım (ANKARA)
Yabancı Diller	:İngilizce

E-YDS : 57.5

Ödüller:

- 2017 Bolu Konulu Çocuk Şarkıları Yarışması ‘Bitmeyen Bir Aşktır Bolu’ isimli Şarkı ile **Birincilik Ödülü**
- 2017 Bolu Konulu Çocuk Şarkıları Yarışması ‘Köroğlu Diyarı’ isimli şarkı ile **Mansiyon Ödülü (Aranjör)**
- 2015 Trt Popüler Çocuk Şarkıları Yarışması ‘Kocaman Bir Yürek’ isimli şarkı ile **Mansiyon Ödülü**
- 2013 TRT Popüler Çocuk Şarkıları Yarışması ‘Bak Bak’ isimli şarkı ile **Mansiyon Ödülü**
- 2015 Trt Popüler Çocuk Şarkıları Yarışması ‘Heyyamola’ isimli şarkı ile **Mansiyon Ödülü (Aranjör)**
- 2006 Gazi Üniversitesi Çocuk Şarkıları Beste Yarışması, ‘Köye Özlem’İsimli şarkı ile **mansiyon ödülü.**
- 2018 Akdeniz Üniversitesi Marşı Yarışması Mansiyon Ödülü

BASILMIŞ KİTAPLAR :

- Tuncer Ediz Toksoy. Bedenden Oyuna ile Müziğe Merhaba
Artıfarma Yayınları ISBN : 978-605-9845-06-9
Kitaptaki Eserlerin Aranje, Kayıt, Mix ve Masteringi
- Tuncer ediz Toksoy. Sokak Oyunları ve Şarkılar

Sevgim Yayınları 2016. ISBN : 978-605-9845-14-4

Kitaptaki Eserlerin Aranje, Kayıt, Mix ve Masteringi

- Birim Görsev, Sabahat Özgöl. Saklı Müzik Sandığı
Bemol Müzik ISBN : 978-994-4033-00-8 - 2006
Kitaptaki Eserlerin Aranje, Kayıt, Mix ve Masteringi
- Tarman Süleyman, Durak Yavuz. Yeni Nesil Çocuk Şarkıları.
Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara; 2006 (ISBN 975-6810-09-2)
Cd Kayıt
- Durak Yavuz. Piyano İçin Dağarcık.
Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara; 2006 (ISBN 975-6810-09-2)
Mix
- Kavuncu Derya. Piyano İçin Prelüd, Balat ve Noktürnler,
Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara; (ISBN 978-605-4957-13-2)
Cd Kayıt Mix